SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje $2.50
Kanadoj ir Lietuvoj $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.85
Kanadoj ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laiške.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 83 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A.
Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
KAINA 5 CENTAI.

No.31 So. Boston, Mass., Liepos (July) 31 d., 1924 m. Metai XI

Lietuvos Seimas Priverstas vėl Susirinkti

Liaudininkai Privertė Klerikalus Sušaukti Seimas.

Lietuvos seimas klerikalų užsispyrimu buvo paleistas atostogoms per vasarą. Prieš seimo paleidimą stovėjo liaudininkai ir k.

Dabar ateina žinių iš Lietuvos, kad Lietuvos seimas vėl tapo sušauktas liepos 22 d., nors seimas turėjo susirinkti tik pradžioje spalio. Seimą sušaukti privertė klerikalus liaudininkai, social-demokratai, ir kitų tautų atstovai.

Tuom užvažiuota klerikalams per sprandą. Ant galo pasirodė, kad jie turi skaitytis ir su liaudininkų atstovais, nors jų ir mažuma randasi seime. Kokios priežastis buvo seimo sušaukimo dar nesužinota.

Milionieriai Žmogžudžiai Nepilnapročiai.

Daktarai, kurie darė tyrimą ant jų, rado juos nenormališkais.

Du buvę geriausi Chicagos universiteto studentai, milionieriai, Leopold ir Loeb, kurie nužudė Frankų sunų, pasirodo esą nesveiko proto žmonės. Taippat nurodo daktarų bei psychiatrų, kurie tirinėjo tuodu žmogžudžius, raportas.

Tuojau po suareštavimu tų milionierių buvo rašoma, kad jie buvo pasekmingiausia studentai, kad jie pasiekę akštus mokslus ir tt. Dabar gi pradeda pasirodyti kas kita. Pirmiau taippat buvo tvirtinama, kad Leopoldas buvo to pikto darbo užmanytojas. Dabar tvirtinama, kad Loeb juom buvęs. O antrasis tik pagelbėdavo pirmojo sumanymams.

Daktarų, tyrusių protą tų žmogžudžių, raportas sutrauktai skamba šitaip:

Iš mažų dienų tiedu žmogžudžiai buvę protiškai neatsakanti už savo pasielgimus. Jiedu pradėję daryti mažesnes šėlmystes priėjo iki žmogžudystės. O visų blogų darbų užmanytoju buvęs Loeb.

Galbut buvo pas juos daugiau išminties kaikuriuose atžvilgiuose, tačiau jiedu neturėjo jausmo, kokį turi normalųs žmonės. Ypač Loeb buvęs pastebėtinai bejausmis. Žmogžudystė buvus jiems pasilinksminimo dalykas. Jiedu buvę ant tiek protiškai silpni, kad esą žadėję nužudyti Tommy Loeb, tai jaunesnį žmogžudžio brolį. Jie net galvoję nužudyti ir savo tėvus ir patys vienas kitą. Bet tas nebutų davęs jiems tiek smagumo iš aprašymo jų pikto darbo laikraščiuose, todėl jiedu to nepadarė.

Jiedu nuo senai laikę garbingu daiktu patekti už grotų ir jiedu dabar nebijotų buti pakartais. Jie "gulo ir kėlo" su minčia, kad buti kriminalistais.

Dabar tų milionierių likimas palieka teisėjų rankose. Nors po teisybei jiedu turėtų buti nubausti už tą piktą darbą, kaip yra nubaudžiami biedni už panašius pasielgimus; bet galimas daiktas, kad jie bus paskaityti už nepilnapročius ir taip išsuks savo kailį nuo jiems priklausomos atsakomybės.

Lietuva Dirba Pinigus.

Lietuvos seimas yra nutaręs išleisti metalinių pinigų. Manoma, kad šį mėnesį nauji pinigai jau pradės cirkuliuoti. Pinigams dirbti Lietuvoje yra Schmidt dirbtuvė. Žadama duoti pinigus dirbti ir į kitas šalis.

Varis-aluminas bus vartojama mažesniems, auksas — didesniems pinigams. Vario-aluminumio pinigai bus 1, 2, 5, 10, 20, 50 centų. Sidabro 1, 2, 5, 10 litų. Aukso 25, 50 litų.

Šiemet manoma padirbti 21,000,000 litų metalinių pinigų, kurių padalinimas eis nuo 1 centoiki 5 litų. Toliau bus dirbama daugiau metalinių pinigų.

Vokiečiai Konferencijoj.

Tarptautinė Londono konferencija laikosi ant vietos.

Praeitą savaitę Londono konferencija, kuri yra sušaukta apkalbėjimui Dawes plano, laikės ant vietos. Paskolo Vokietijai klausimas pasirodė sunkiausias išspręsti. Šiame klausime Francija pasirodžiusi geriau, už Angliją. Nes Francuzai sutiko užtikrinti bankieriams, kurie teiks paskolą Vokietijai, kad jų pinigai nežus. Anglijos valdžia nenori tai padaryti. Dėl to ir buvo daug ginčų.

Manoma, kad ir Amerikos bankieriai teiks paskolą Vokietijai.

Francija sutiko apleisti Ruhr dalį. Iki šiol ji nenorėjo to padaryti. Herriotas tame parodė didelės drąsos, nes jis, prižadėdamas, apleisti tą Vokietijos dalį ekonominiai ir militariniai, išėjo prieš kaikurių Francijos vadų nusistatymą.

Praeitą panedėlį buvo pakviesta konferencijon ir Vokietijos atstovai.

Bus ar nebus priimtas Dawes planas dar abejojama.

Fašistai Rems Darbininkus.

Pasireiškus opozicijai iš darbininkų pusės prieš fašistus, jų valdžia pakeitė savo nusistatymą. Esą pasižadėjus pradėti rupintis darbininkų reikalais ir remti darbininkų unijas.

Nušovė.

MANSFIELD, Mass. Liepos 28 d. vakare tapo nušauta ponia Clara Williams, kuri laikė savo užeigą prie Mill gatvės. Apie vienuoliką vakare įėjo ten aštuoni jauni vyrai ir pareikalavo iš jos šimto dolerių. Ji atsisakė jiems duoti ir už tai jie ją nušovė.

Lietuvos Konsulų Suvažiavimas.

VAŠINGTONAS. Lietuvos Atstovybėje liepos mėn. 21 ir 22 d. buvo Lietuvos Konsulų Amerikoje susivažiavimas. Susivažiavimo tikslas buvo susipažinti su darbo sąlygomis ir suvienodinti Lietuvos Respublikos įstaigų veikimą Amerikoje.

Streiką Laimėjo.

Praeitą panedėlį pasibaigė Bostone streikas odos-skuros išdirbystės darbininkų, kurie laimėjo 10 nuošimčių algos. Sutartis su kompanija padaryta iki rugsėjo, 1925 m. Dabar darbininkai gaus apie $38 savaitei.

Sukilėliai Nugalėti.

Brazilijos sukilėliai stumiami atgal. Valdžios kariuomenė jau atsiėmė miestą Sao Paulo, kurį revoliucionieriai buvo užgriebę. Sukilėliai bėga. Esą vienas jų vadas, nepaspėjęs pabėgti iš miesto, nusižudęs.

Revoliucija esanti pralaimėta dėl to, kad Sao Paulo gyventojai nerėmę sukilėlių. Sukilimas tęsės per 23 dienas.

Padarė Nemalonumo.

Persijos religiniai fanatikai nužudydami amerikietį Imbrie padarė Persijai daug nemalonumo. Amerikos valdžia pareikalavo, kad nužudytojo kunas butų pargabentas į Ameriką kariniu laivu ir kad pargabenimo lėšas padengtų Persų valdžia. Taippat pareikalavo, kad kiti Amerikiečiai Persijoj butų apsaugoti.

Trumpai.

SENELIS NUSIŽUDĖ. Keene, N. Y. George E. Dderick, 65 m. amžiaus, pasikorė.

NOSĮ NULAUŽĖ. Dviem automobiliams susidurus, nulaužė nosį poniai Alice Wood iš Bostono.

PHILADELPHIA, Pa. Traukiniui užvažiavus ant automobiliaus 4 žmonės tapo užmušti ir 7 sužeisti.

POLICISTĄ SUŽEIDĖ. Newbury, Mass. tapo sužeistas motorsyklistas policmonas. Jį užvažiavo automobilius.

LAIVAS PASKENDO. Norfolk, Va. liepos 27 d. ekskursinis laivas paskędo, bet ne vienas žmogus neprigėrė. Važiavo keli šimtai žmonių. Vanduo buvo bent 12 pėdų gilio, tai laivo viršus buvo virš vandenio, kuomet dugnas buvo atsirėmęs dumblyne.

BAŽNYČIOS UŽ BUTLERĮ. 500 bažnyčių stoja už Butlerį, kurį Philadelphijoj nori pašalinti iš publikos apsaugos prižiurėtojo vietos.

GAVO KELVINO MEDALIŲ. Amerikietis Elihu Thompson gavo Anglijoj Kelvino medalių už pasižymėjimą moksle.

Greikai sudarė naują ministeriją, kurion įeina visų partijų atstovai.

BERLYNAS. Pasižymėjęs pianistas ir kompozitorius, Ferruccio Busoni, šiomis dienomis pasimirė Berline. Jisai buvo italas.

BROLIS BROLĮ NUŠOVĖ. Pomfret Landing, Ct. liepos 27 d. Benjaminas White, 80 m. senis, nušovė savo brolį 72 m. senelį. žmogžudį policija nušovė.

MASSACHUSETTS SENATORIUS SLABNAS. Massachusetts valstijos senatorius, Henry Cabot Lodge, 74 m. amžiaus, yra labai silpnas ir randasi ligoninėje.

P-lė Katrina Turauskiutė iš Cambridge, Mass., kuri norėjo nusinuodyti dėl meilės dalykų, gydytojai tvirtina, kad išgys.

Sakoma, kad šiemet Massachusetts valstijoj užaugs daug obuolių.

La Folletto partija vadinsis "Nepriklausoma partija (Independent Party), jos emblema-ženklas bus "knygyno varpas". Demokratų yra "žvaigždė, Republikonų — arelis.

NEW BEDFORD, MASS. Liepos 24 d. čia buvo sukilusios kalinės, kurios išmaudė savo prižiurėtoją. Viena tų moterų kalinių yra patekus ten už vogimą ir policininko nuginklavimą.

Bulgarijos valdžia žiurės lygiai į visas religijas, kurios neperžengs šalies įstatymų.

SANDARIEČIO DUKTĖ MIRĖ. Sandariečio Pittsburgiečio Prano Giliaus duktė, Ona; pasimirė. Ji buvo vedus, 19 m. amžiaus.

CHICAGO, ILL. Sandariečiai išnešė rezoliuciją remti ten statomą auditoriją.

Sandariečio duktė, p-lė Aldona Rugiutė, važiuoja į Lietuvą.

POTERIAI NEVIETOJ. Jezuitai surengę Lietuvos universiteto rektoriui, kun. Bučiui, vakarienę, kur ir laisvų žmonių buvo, pradėjo vakarą su "Tėve musų." Mat, koks žioplumas pas lietuvių tebeviešpatauja.

Marčiulionis, pažangesnės klerikalų moksleivijos, "Neo-Lithuania", atstovas, jau išvažiavo Lietuvon.

Iš Lietuvos atvažiavę dainininkai, J. Olšauskas, A. Vanagaitis ir V. Dincika, įdainuos keletą lietuviškų dainų Columbia rekordams.

Danai Paleidžia Kalinius.

Danai apvaikščiodami 75 metinę savo nepriklausomybės dieną paleido 39 kalinius. Kaikurie jų buvo nuteisti kalėjiman visam gyvenimui. Vienas paleistųjų yra išbuvęs kalėjime 22 metus ir visą tą laiką gerai elgėsi. Manoma, kad paleistieji kaliniai ateity ves gyvenimą teisingu budu.

Darbai.

Naujoj Anglijoj darbai eina nevisai prastai.

Tiktai kelios dirbtuvės uždaryta Naujojoj Anglijoj, kitos dirba pilną, arba nepilną laiką. Yra ir tokių dirbtuvių, kurios dirba viršlaikį.

MANE valstijoj: Keletas fabrikų uždaryta. Vatos ir čeverykų išdirbystės dirba nepilną laiką. Popierio ir marškinių dirbtuvės dirba viršlaikio. Namų statymo darbas eina gerai ir darbininkai samdomi.

NEW HAMPSHIRE valstijoj: Beveik visos dirbtuvės dirba. Bedarbių mažai. Vilnų, spaudos ir elektros fabrikai dirba viršlaikį kaikuriose valstijos dalyse. Prie namų statymo galima gauti darbo.

VERMONT valstijoj: Daugelis dirbtuvių dirba nepilną laiką. Bet prie kelių darbo samdoma darbininkai. Kaikur ant farmų net truksta darbininkų.

MASS. valstijoj: Kaikur šioj valstijoj audimo dirbtuvės ir čeverykų fabrikai yra uždaryti. Randasi bedarbių. Prie statymo samdoma darbininkų. Ukis turi pakankamai darbininkų.

RHODE ISLAND valstijoj: Kone visos dirbtuvės šioj valstijoj dirba. Bet daugelis jų dirba nepilną laiką. Kaikur truksta darbininkų ant ukio.

CONN. valstijoj: Praeitą mėnesį čia darbai ėjo prasčiau. Dabar pradėta eiti geriau. Beveik visos dirbtuvės dirba, jei ne pilną laiką, tai dalį. Bedarbių visai mažai.

Kunigai Rengia Kalėjimus.

Apgailestaujama, kad popiežius neturi kalėjimų sukišti tuos, kurie rašo prieš tą senį.

Vienas kunigas savo "Ganytojuje" rašo, kad popiežius turėtų parupinti kalėjimus pažangesniems laikraštininkams, kurie drįsta ištarti žodį prieš klerikalų blogus darbus. Kunigai planuoja kalėjimus pažangiesiems.

Tarnautojai ir Džiova.

Pastaruoju laiku Susisiekimo Ministerijos įstaigų tarnautojų tarpe pastebėtas didėjantis susirgimų skaičius plaučių tuberkuliozu. Sąryšy su tuo Susisiekimo Ministeris griežtai uždraudė dirbamuose bustuose rukyti.

Kauno miesto valdybos švietimo skyrius greitu laiku atidengia Kaune pradžios mokyklą suaugusiems.

Pranešimas.

Sekančiam "Sandaros" numeryj tilps P. Rozegerio apysakaitė "Šviesiosios naktys," begalo graži.

"SANDAROS" KONTESTAS

"SANDAROS" PRENUMERATŲ KONTESTAS GREITAI PRASIDĖS.

"Sandaros" Dovanos Sieks nuo $2,500 iki $5,000.

Už tą sumą pinigų bus nupirkta nuo 10 iki 20 įvairių dovanų. Pirma dovana bus virš tukstančio dolerių vertės. Kuris gaus daugiausia "Sandaros" prenumeratų, tai laimės didžiausią dovaną. Kurie gaus mažiau prenumeratų, laimės mažesnes dovanas. Be to bus duodama ir komisas visiems "Sandaros" užrašinėtojams.

Kontestą skelbiam dabar. Jo visos taisyklės greitai bus paskelbta "Sandaroje." Kurie manote dalyvauti tame konteste, prašome užsiregistruoti "Sandaros" administracijoje tuojau. Konteste gali dalyvauti ir ne Sandariečiai. **Konteste negali dalyvauti "Sandaros" spaustuvės ir ofiso darbininkai.**

SANDARA
327 E St. So. Boston, Mass.

A.L.T.S. REIKALAI

Naujos Jiegos - Naujas Upas!

Patarlē sako: "Nauja šluota, valiai šluoja." Taip ir Sandaroje, —naujas štabas pasekmingai veikia. Tai džiudinantis faktas Sandariečiams!

Kaip kiekvienas dalykas ant syk nelieka tobulas, taip ir organizacijos; todēl nestebētina, kad ir Sandara turējo pereiti per eilę keblumų. Tie keblumai, tankiausiai — kaip prieš pat aušrą buna tamsumai, atvedanti dieną, bei ore, po audrų buna giedra — tik pareiškimai, kad jau blogumams arti galas, — kad jau užeis geresni laikai. Taigi ir Sandaroje paskutiniai trukumai — tai laikraščio laiku neišleidimas, tai kiti didesni bei mažesni dalykai — pataikē buti pabaiga blogumų. Žinoma, didžiumos lyg šio laikinių Sandaroje — kaip organizacijoje, taip ir Centre — nepasisekimų priežastis ir buvo stoka suradimo atatinkamų metodų atlikimui organizacijos darbo. Darbas nebuvo atsakančiai padalytas; organizacija kaip reikia nesutvarkyta.

Ir tie keblumai privertē ieškoti naujesnių-geresnių įmonių organizacijos darbe.

Dabar, ir Centre darbas tinkamiau padalytas ir žmonēs, kurie tą darbą atlieka atatinka į savo vietas.

V. M. Čekanauskas užima Centro sekretoriaus (administratoriaus) vietą, ir tvarko visus Sandaros ir "Sandaros" dalykus. Jis yra gabus organizatorius, prielankus žmogus ir apsukrus komercijantas. Be to, jis yra praktiškas optimistas, ir pakantrus — iki galo veikējas.

K. Paulauskas yra spaustuvēs "bosas," ir nuo jo priklauso "Sandaros" ir kitų spauzdinamų dalykų spaudos darbas. Jis yra ir veiklus ir pakantrus žmogus; be to, turi gerą spaudos technikos skonį, ir abelnai myli "Sandarą" gražia ir įdomia padaryti. Kartu Paulauskas yra Centro sekretoriaus pagelbininkas.

A. A. Tulys, "Sandaros" redaktorius, yra žmogus, kuriam netruksta gabumų savo vietai užimti. Dar jaunas vyras, ir tik apleidęs mokyklos suolą; bet iš pirmojo laikraščio numerio parodē savo gabumus.

Visi trys tie vyrai yra tinkami į savo vietas, ir visi trys yra rašytojai ir kalbētojai.

Yra gabus linotaipistas.

V. P. Jankus — geras spaustuvēs darbininkas, Sandaros dalykų pridabotojas, ir uolus Sandaros ir Sandaros Naujosios Anglijos Apskričio veikējas.

Visi penki tie vyrai yra jauni gabūs, energingi — praktiški idealistai. Jie dirba ir numatoma, kad dirbs pasišventusiai, atsidavusiai.

Prie tokio štabo, nēra baimēs, kad "Sandara" suvēluotų; kad kiti darbai butų neatlikti. Jie išveš viską "su kelmais.!"

Apie Pirmininką, gerb. Joną Liutą, nēra ką ir sakyti. Visi žino, kad jis yra energingas, darbštus, ir nuoseklus veikējas. Sandara yra laiminga turēti jį pirmininku!

Neigi galima ką pridēti musų iždininkui, Antanui Ivui-Ivaškevičiui. Jo darbai ir Lietuvoje ir Amerikoje patys už save kalba. Žodžiu, tai auksinis žmogus — šimto ir vieno nuošimčio Tēvynainis.

Ir su tuo personalu kartu eina ir pulkas tautiškų laikraščių ir veikējų žingsnis į žingsnį — nuo paskutinio Sandaros teismo. Laikraščiai, "Amerikos Lietuvis," "Dirva," "Varpas," "Tēvynē," "Vienybē," kartu stovi su Sandara. Kaip žinoma, jų redaktoriai stovi tokioj, bent netolimoj, pozicijoje nuo Sandaros. Kada gi žmonēs yra žmonēs — ne briežiukai, viena forma padirbti — tai buna šiokių-tokių nuomonių skirtumų tarpe musų laikraščių bei redaktorių, ir veikējų; bet tai ne pačių principų, o tik taktikos dēlei, — ir tai tik kai kuriuose klausimuose. Bet ir tas nyksta iš musų tarpo; ir pasitikima abelno skurdo.

Taipgi, tautiškų veikējų pas mus ir gi netruksta. Juos visus ir suminēti negalima. Mes, Amerikos lietuviai-tautininkai - liberalai turime ir daugiausiai laikraščių ir veikējų, — net ir inteligentų, — kaip bile kokia kita Amerikos lietuvių partija bei sriovē — ir nestebētina, kad Garmai mus puola, ir visoki "istai" mus atakuoja! — tik dar mums reikia apsidairyti, save pamatyti, — ir pasijudinti!...

Ir su tokiomis spēkomis, ir taip dalykams esant, kam musų partijai reikia skurst?

Tas skurdas jau baigiasi.

Naujas Sandaros štabas imasi prie darbo visa savo gale.

Naujos jiegos—naujas upas.

Ir ne vienam štabui reikia dirbti; bet reikia dirbti visiems —ir apskričiams, ir kuopoms, ir nariams, ir alei-vienam kuopos nariui! Apskričiai turi galēs rengti piknikus — kuriuos žmonēs (Sandaros Apskričių piknikus) labai lanko — ir kitokius surengimus; kuopos, tą patį, ir kuopoje kontestus bei rungtynes visokio budo (ar tai užrašymo "Sandaros," ar prirašymo narių prie Sandaros, etc.); gi pavieniai gali visuomet prikalbinti vieną-kitą naują narį, bei užrašyti "Sandarą." Tuo tikslu jei Centro Sekretorius tuoj nepriduos informacijų bei išlygų, galima kreiptis pas jį, ir jis suteiks.

Gi musų laikraščiai — liberališki laikraščiai — turi eiti vienu keliu. Nuo jų sugiebējimo kartu veikti priklauso Sandariečių spēkų augimas ir leidimas tyros tautinēs dvasios.

Kaip aukščiau sakyta, nei laikraščiai, nei žmonēs — veikējai, negalima reikalauti, kad butų apsoliučiai "vieno plauko." bet gali, nežiurint mažmožių, bendrai dirbti ir vienu keliu eiti. Ir tas tarpe musų įsigyvena.

Protingi žmonēs ir pasibara ir pasiginčija, ir vis nebēga nuo tikslo — vienu keliu eina.

Ir todēl, visi — visos — su visa išminčia ir jiegomis — valio į darbą! Stokime užpakalyje naujo štabo!

Ir tada galēsime didžiuotis savo sriove, savo partija, savo darbais!

Gi, musų pirmininkui nuvykus Lietuvon, tikimēs musų ryšiai bus sustiprinti su Valstiečiais Liaudininkais. Tada liberališkos spēkos gyvuos — bendrai plauks tarpe Lietuvos ir Amerikos lietuvių-liberalų. Tada galēsime klerikalizmui duoti jam prigulintį smugį!

Valio visi į darbą!

NADAS RASTENIS,
A. L. T. S. Laikinis Pirmininkas ir Vice- Pirmininkas.

LITERATINĒ KOMISIJA PASIDALINO.

Sandaros Seimo išrinkta Literatinē komisija, J. O. Širvydas, V. S. Jokubynas ir K. S. Karpavičius, jau pasiskirstē savo pareigas. Kitų dviejų narių nutarimu, Apšvietos Komisijos pirmininkų liko K. S. Karpavičius.

Musų Pasakymas Teisingas

Mes Sandariečiai jau senai sakēme, kad kaip tik klerikalai Lietuvos Seime, ir visame krašte įsigalēs, tai Lietuvą padarys Rymo papos imperija. Sandara jau senai yra perspējus lietuvių visuomenę, kad Lietuva bus tik iš vardo laisva šalis, ir kolei kunigai valdys Lietuvos žmones, ir žmonių protą per savo keiksmų pamokslus, per klerikališką spaudą, tai Lietuvoj gerovēs darbininkams žmonēms nereikia tikētis.

Klerikalai jau dabar persekioja žmones Lietuvoj, jau dabar pažangus žmogus inteligentas, kuris tinka visur Lietuvoj, ar prie valstybēs darbo, ar švietimo visuomenēs, jau šie žmonēs yra atstumiami. Pavyzdin, Lietuvoj švietimo darbe pedagogai- mokytojai didžiumoje yra pažangųs žmonēs, tačiau šiems kvalifikuotiems žmonēms mokykloj darbo nēra, į jų vietas klerikalai stato visokius jezuitus, kazimierietes, bet dar truksta jiems užpildyti Lietuvos mokyklas savo išperētais jezuitais, kazimierietēms davatkoms, tai importuoja iš užsienio panašias davatkas vokietes, lenkes ir stato tas davatkas lietuvių liaudies mokyklosna.

Lietuvos kunigai skelbia šventą karą Lietuvos pažangiai visuomenei. Tas karas jau prasidējo. Valdžia jau susidaro vien iš kunigų, ta klerikalinē valdžia dabar jau pradējo griauti visa tai kas buvo pastatyta per pereitus kelis metus, kuomet valdžioj buvo pažangių žmonių. Savivaldybēs jau griaunama be jokio nurodymo, kad jos neatatinka šalies žmonių gyvenimui. Gal nereikēs daug laukti kol klerikalai gražins ponams dvarus, kurie jau yra padalinti darbininkams žmonēms. Bet to neužteks, mes neabejojame, kad kunigai su savo gauja davatkų, jezuitų, marijavitų, kazimieriečių, eretų, vokiškų, ir lenkiškų, su ta visa tamsių fanatikų armija, pradēs inkviziciją, degins, plaks žmones. Juk jau jie tą yra darę savo laiku, ir vēl galēs daryti, nes jie taip supranta "dievui" tarnauti. Jie sako, kad tas viskas yra daroma dēl "Dievo" meilēs. Tai prie ko musų liaudį veda Lietuvos kunigija pasivadinus save krikščionimis-demokratais.

Kunigai jau dabar yra užvaldę didžiumą dvarų, ir sako: "Dvarai yra reikalingi švietimo kulturos įstaigoms." Suprask, vargše darbininke, kunigams rūpi lietuvių apsišvietimas! Nesigēdina taip melagingai kalbēti. Jeigu jiems rupētų lietuvių švietimo reikalai, tai jie negrustų į Lietuvos mokyklas jezuitus, marijavitus, eretus, kazimierietes, ir bala žino kokius fanatikus tamsuolius. Bet kaip tik priešingai: jie grobia dvarus, ir juose steigia tiems tamsuoliams fanatikams tenai šiltas vietas, ir juos naudoja savai propagandai ant kiekvieno žingsnio, ir kiekvienoj Lietuvių Mokykloj. Juk aišku kaip diena, kunigai dabar pasiēmę į savo rankas visą valdžios aparatą, mokyklas ir kiekvieną viešą liaudies įstaigą, apart to jų valdomos bažnyčios, ir šias visas įstaigas paverčia į savo klerikalinę agitaciją. Žodžiu ir raštu kala kiekvienam Lietuvos žmogeliui, kad Lietuva turi kunigai valdyti, nes kitaip Rymo Papa gali prakeikti šventą Lietuvą!...

Nudien kunigai Lietuvoj jau plēšia keleriopai vargdienius, bet dar plēšimo tik pradžia, kaip jie įsigalēs, tai jau apie laisvę nei nekalbēk, žmogeli, nes busi apšauktas bedieviu, ir tapsi nulinčiuotas, nuplaktas, ant galo šaltame kalējime supusi, ir tai busi kunigų auka "Dievui ant garbēs." Lietuvai kaip Lietuvoje, taip Amerike, ir kitose šalyse, sukruskit, ir protestuokit prieš tuos juodvarnius ir jų rengiamą tamsią ateitį Lietuvių tautai.

A. L. T. Sandara jumis persergsti dabar, nemanykit, kad tai tikslas jumis suvadžioti, ne, anaiptol, Sandara jau senai veda kovą prieš klerikalų daromas šunybes Lietuvoje, ir čia Amerike. Bet jeigu jus nenorit tikēti Sandarai, skaitykit kitus progresyviškus laikraščius čia Amerikoj leidžiamus, ir ateinančius iš Lietuvos, sužinosit ką daro Lietuvoj klerikalai.

Taipgi, šiuomi skelbiu visų Sandariečių žiniai, kad visi mus idējos draugai sektumēte klerikalų manievrus kaip čia Amerikoj, taip Lietuvoj, ir tylēti ilgiaus negalime, privalo buti šaukiami vieši susirinkimai, ir tuose viešuose, masiniuose susirinkimuose turi buti parodyti visi planai ir darbai klerų veikimo musų liaudies nenaudai; turi buti protestai prieš begēdiškus Lietuvos kunigus parsidavēlius Romos emperijalistiniai globai. Mes privalome protestuoti prieš klerikalus už importavimą visokių gaivalų jezuitų, eretų, marijavitų, ir jiems panašių fanatikų iš kitų šalių, ir kolionizuoti Lietuvos šalį tokiais gaivalais, kurie darytų žvalgybas, ir tarnautų Lenkijos ponams, Varšavos ir Rymo aristokratams. Šalin iš Lietuvos su tais kryžeivių buriais, Lietuvos klerikalai! Šalin tamsybēs apaštalai!

Lietuva turi buti visų žmonių laisvēs šalis; joj turi buti Laisvē tikintiems žmonēms, turi buti laisvē laisvos minties žmonēms, Lietuva savaimi turi buti miela kiekvienam lietuviui darbininkui, ir inteligentui, kiekvienas privalo turēti lygias teises prie šalies reikalų vedimo pagal savo kompetentiškumą, kiekvienas privalo turēti teisę mokytis tą, kas jam geriau patinka, kiekvienas galintis mokytojauti privalo buti neatstumtas nuo mokyklos. Lietuva yra šalis, tauta, kuri neturi nieko bendro su Rymo aristokratija, papos kryžeivių organizacija, ir, lietuviai, mes neprivalome papos kryžeivių organizacijai pasiduoti save tempti. Nes atminkit broliai lietuviai, istorija mums gana aiškiai parodo, kad papai su savo gauja jezuitų, kryžeivių, yra gana daug skriaudos pridaręs senovēs laikais. Tik ačiu per papos malonę, mes lietuviai pažinome jungą lenkiškos šlektos, ir rusų caro. Budēkime, Lietuva laisva savistovē šalis, ir turi gražią atęitį savistoviam gyvenimui, bet jeigu mes pasiduosime Lietuvos klerikalizmui užviešpatauti ant musų tautos, tai nēra abejonēs, kad už kelių metų Lietuva vēl bus palaidota į amžiną vergiją kokiai šaliai greičiausia Lenkijai, nes tenai Rymo patrijarkų, klerikalų, didžiausis lizdas, tik vienoj Lenkijoj nudien žydi klerikalizmo aristokratija. Mes neprivalome sekti musų kaimynes Lenkijos pēdomis, neprivalome pasiduoti klerikų-kunigų globai.

Malonu mums girdēti, kad jau musų draugai Sandariečiai pradeda rengti protestų susirinkimus prieš klerikalų rengiamą šventą karę Lietuvoje. New Britainiečiai jau turējo tuom reikalu masinį susirinkimą, pasekit ir kitų kolionijų lietuviai, Sandariečiai, budēkite!

Painformuokit žmones savo kolionijose apie klerikalų judošiškus darbelius Lietuvoje.

V. M. ČEKANAUSKAS,
A. L. T. S. Centro Sekret.

PITTSBURGIEČIAI NEAPSILEIS.

"Sandaros" Nr. 29 pranešama, kad So. Bostono Sandariečiai rengiasi prie didelio vajaus, kad gauti kodaugiausiai narių ir tokiu budu sumušti Pittsburgo Sandariečius. Aš ant to turiu pasakyti, kad Bostoniečiai yra pagirtini už tokį žygį, bet sykiu turiu jiems pastebēti, kad jie pradēję darbą sparčiai jį varytų, nes Pittsburgiečiai nepasiduos! Jei Bostono sandariečiai prirašys po vieną naują narį, tai mes Pittsburgiečiai prirašysime po tris, tai kurgi čia galēs buti susilyginimas arba dar net pralenkimas! Bostoniečiai imkities, nes Pittsburgas nesnaudžia!

Pittsburgo Sandarietis.

$900 Sandarai.

Devyni šimtai dolarių suvirš vienu sykiu gauti Sandaros iždan yra labai didelis pinigas, o tą lengvai padarē Clevelandiečiai, išvien kuopa ir Apskritys, kurio valdybos čia diduma randasi. Apskričio pirmininko A. Žuko sumanymu pereitą vasarą Clevelande kilo sukurys sudaryti Sandaros Linotype fondą. Buvo atsikreipta į kitas kuopas, iš kurių tik kelios atsiliepē ir prisidējo prie darbo, kitos ypač gana smarkiai, ir dar reikia pridēti tulus apskričius, ir štai liepos pradžioje Apskričio valdyba pasiuntē Sandaros Centran visą savo sukeltą naudą, $900 su keliais dar viršiaus.

Tik reikia noro, galima tankiau pasidarbuoti ir didesnēmis sumomis organizaciją paremti, o ne laukti kolei centras šauksis aukų, ir tada centais rinkinētį.

Reikia pažymēti daugiausia prie to darbo pravedimo prisidējusius: A. Žukas, A. Lapē, Iz. Samas, K. S. Karpavičius, A. Praškevičius, J. Plerpa. Kitų kolionijų paskirų narių negalima suminēti, jos pačios privalētų atsižymējusius paminēti, ir kuopos taipgi pranešti kuri abelnai per savo narius daugiausia pasidarbavo.

Žmogus.

Veikimas Vasaros Laiku.

Sandariečiai, išnaudokime vasaros sezoną.

Daugelis musų Sandariečių rašo Centrui laiškų su nusiskundimais, kad kuopų veikimas apsistojo vasaros laiku, nariai susirinkimus kuopų nelanko ir tam panašiai. Mes žinome, kad kuopose yra neveiklumas, užmirimas, bet kas tame kaltas už neveikimą tai jau kitas klausimas.

Tulos Sandariečių kuopos kas vienas metas nutolsta nuo veikimo vasaros sezone, tačiau, yra daug kuopų, kurios veikia vasarą taip, kaip žiemos sezone; tai yra faktas. Kurios kuopos yra daugiau susidomēję Sandaros reikalais, Sandariečiai, kurie seka savo organizacijos reikalus, kuriems rupi jų pačių kaipo Sandariečių reklema, ir labas pačios organizacijos, tie Sandariečiai veikia nuolatos, ir jų veikimas yra labai gražus naudingas kaip organizacijai, taip lietuvių visuomenei.

Pavyzdyn, So. Bostono Sandariečiai veikia per visą metą, ir kiekvienas jų parengimas turi gerą pasisekimą, žmonēs šimtais, tukstančiais lankosi Sandariečių parengimuose ir jais gērējasi. Paimkim N. A. Sandariečių Apskritys, kas vieną metą parengia didelį pikniką, kur suvažiuoja žmonių tukstančiai. Kiek reklemos, kiek naudos toms kuopoms, neapsakytai daug. So. Bostono Sandariečiai šį vasaros sezoną rengia jau ketvirtą didelį pikniką, ir kiekvienas jų yra pasekmingi, bet negana to, Sandariečiai 7-tos kuopos rengia ekskursijas laivu ant jurių. Ar tas nepagirtinas dalykas? Yra labai gražus sumanymas ir naudingas. Bet tai ne vieni So. Bostono Sandariečiai panašiai veikia, mes (Centras) nors toli esame nuo kaip kurių musų kuopų, tačiaus visas matome, kurios veikia bei turi norus veikti. Štai Detroito 29-ta kuopa rengia panašias ekskursijas; Connecticut valstijos Sandariečiai taipgi nemiega, išnaudoja vasaros sezoną, bet abelnai imant Sandariečių veikimą vasaros laiku, tai matote tik dalelę jų veikiančių, didžiumą kuopų gyvena iškrikę be veikimo, ir kada randasi keletas narių, kurie norētų ką veikti, bet vienas tokių narių kuopoj nieko negali nuveikti, tat nestebētina, kad jie rašo Centran laiškus su nusiskundimais neveiklumo dēlei.

Brangūs draugai Sandariečiai, kodēl-gi aimanuoti, kodēl nesiimt rimto darbo. Juk veik kiekviena kuopa gali surengti bent vieną ar du kokius parengimus laike vasaros. Nereikia manyti, kad tik žiemos laiku parengimams yra proga, ne, yra progų parengimams ir vasarą. Žiemą yra tankiausia rengiamos prakalbos, paskaitos, teatrai, koncertai, ir tt. Vasarą taipgi galime parengti išvažiavimą kur nors pasirinkus vietą gražiom ukyj, kur galima parengti prakalbų, paskaitų, ir tyrame ore gražiai praleisti laiką. Žinoma, nevisur galima prisitaikint taip gerai sugengti tuos išvažiavimus, tačiaus jeigu bus norai ir daromos pastangos, tai didžiuma musų kuopų gali buti veiklios, ir turētų gerų davinių savo veikime vasaros sezone. Tat pradēkime darbą, išnaudokime vasarą ir tuomi musų veikimas bus platus pavyzdingas. Tokiuose vasariniuose parengimuose gausime daugiau draugų, naujų narių, nes musų veikimas bus paraginimu lietuviams organizuotis, tapti musų vienminčiais draugais.

V. M. Č.

SANDARIEČIAI PROTESTUOJA.

New Britain, Conn. išnešē keletą rezoliucijų prieš klerikalų elgimąsi Lietuvoje. Butent, prieš sudarymo vienpusiško kabineto, prieš panaikinimą savivaldybių, prieš paskyrimą kun. Bučio rektorium, etc. Rezoliucijos tilps sekančiam "Sandaros" numeryje. Butų gerai, kad ir kiti Sandariečiai atkreiptų domę į tai ir pasektų New Britainiečius.

CAMBRIDGE, MASS.

A. L. T. Sandara 9-tos kuopos mēnesinis susirinkimas įvyks pētnyčioj rugpiučio 1 d., 1924 m. 7:30 val. vakare, 875 Cambridge St., Cambridge, Mass. Visi privalote neatbutinai pributi, nes yra daug svarbių reikalų aptarti dēl organizacijos ir atsiveskite naujų narių.

Fin. rašt. V. A. Visminas.

LAWRENCE, MASS.

Sandariečiai apsileido.

Musų miestuke abelnai sakant judējimas lietuvių tarpe yra numiręs. Tas pastebiama net ir pas Sandariečius. Sandariečiai čia paskutiniu laiku taip apsileido, kad dar ir raportas iš po seimo neišduotas. Nariai apie seimo nutarimus žino tik iš tilpusio organe protokolo.

Tai yra labai prastas dalykas. Mums reikia pradēti veikti, kaip tai daro Sandariečiai kitose kolionijose. Tat šaukime tuojau susirinkimą, neatsižiurēdami karšto oro ir pradēkime rengtis prie rudens veikimo. Greitai prasidēs "Sandaros" vajus. Pradēkime juom rupintis. Žiurēkime, kad ir mes laimētumēm kokią dovaną, nes bus duodama brangių ir daug dovanų tiems, kurie gaus daugiausia skaitytojų "Sandarai".

Žiurēkite, kad visi susirinktumēm į busimą Sandaros kuopos susirinkimą. Visi suēję galēsime padaryti geresnius planus ir pasirodyti, kad ir mes Lawrence Sandariečiai nemiegame. Visi prie darbo.

Tautininkas.

Alfonsas Gelmė.

Likimo Auka

Dažnai matydavau jį bestovintį miesto kapinyno vartuose tuo pačiu nuplyšusiu kareiviškų šineliu; tais pačiais sukrypusiais ir kiaurais batais.

Jis visuomet ten stovėdavo, sunkiai mušdamas savo nuplyšusiais batais į užšalusią žemę.

Jis buvo berankis. Dešinės rankos tik rankovė kadaravo. Kairiąja ranka siausdavo vėjo blaškomą šinelių, nuo besiskerbiančio po rubais šalto rudens vėjo.

Ten budavo ir daugiau sėdinčių bei stovinčių elgėtų. Berankis iš jų tarpo skyrėsi tuo, kad jis niekuomet neprašydavo išmaldos, kaip tai darydavo kiti elgetos.

Visuomet jis tylėdavo.

Daugelis manė, kad jis yra nebylys, bet jis kalbėjo. Kai gaudavo menką — kelių centų išmandą, nulenkdavo galvą, pamėlynavusiomis lupomis dėkavodavo:

—Dėkui. augštas pone!

Ir kai praeivis atsitolindavo iš jo akių, berankis tylomis spausdavosi prie šalto kapinyno vartų murinio stulpo, daužydamas į vien kitą, nušalusias, sustingusias, sunkias, it kalades, kojas.

Jis neprašydavo išmaldų todėl mažai kas jį pastebėdavo. Daugelis pastebėjęs mesdavo į jį šaltą bejausmį žvilgsnį ir nužingsniuodavo gatve tolyn, berankio akių lydimas.

Jis nemėgo savo kolegų — elgetų. Visuomet jis buvo vienas, nuo visų atsiskyręs.

Dažnai aš pro jį praeidavau. Retkarčiais duodavau išmaldą. Jis visuomet monotominiai pasakydavo:

—Dėkui, augštas pone!

Ir paėmęs sugrubusiais kairiosios rankos pirštais paduotus popieriukus, įsidėjęs kaž kur į užantį, vėl imdavo išlėto mušti kojomis į žemę ar į vienas kitą batus.

Ilgainiui, aš ėmiau jį išskirti iš kitų elgėtų tarpo. Man jis atrodė kaž-koks ypatingas originalus elgeta.

Juo toliaus — mane ėmė noras arčiau jį pažiurėti, pakalbėti su juo...

Nekartą eidamas pro kapinyną norėdavau jį užkalbinti. Bet dienos metu budavo nepatogų vaikštinėjo žmonės, vienas- kitas pažįstamas pasimaišydavo...

Kartą, vieną rudens vakarą, eidamas tąja gatve kaip ir visuomet rasdavau bestovintį jį kapinyno vartuose.

Jau brėško. Gatvėse, kur-nekur slankiojo tamsus šešėliai, kai aš priėjęs ir davęs keliasdešimts centų užkalbinau jį.

—Labas vakaras!

—Ačiu, aukštas pone!

—Ar ne šalta?

Elgeta nustebo tokiu mano klausimu. Permetęs mane akimis už kelių minučių atsakė:

—Truputį šalta, augštas pone:— bet ką padarysi, stovėti reikia...

—Jųs atrodote dar visai jaunas žmogus, ar negalite kuo kitu sau duoną uždarbiauti — paklausiau elgetą, nors tuojau susigriebiau, kad nemandagu išmetinėti nepažįstamam žmogui dėl jo užsiėmimo.

Elgeta neramiai sukrutėjo. Mačiau, kad toks mano status klausimas jį nemaloniai palietė, ir, lyg pasiteisindamas, atsakė:

—Taip, pone, aš mielai dirbčiau, kad ir sunkiausius darbus, bet aš negaliu.

—Kodėl negali? Ar sergi?

—Nesergu, pone, bet aš esu sunkiai sužeistas ir be dešinės rankos — ir parodė kairiąja ranka tuščią dešinę rankokovę.

—Kur jus ištiko toki didelė nelaimė? — pasiįdomėjau.

—Tam nelaimingam, baisiam pasauliniam kare. Ten atėmė mano sveikatą ir jaunystę suardė, —susijudinęs atsakė elgeta.

Man buvo labai įdomu sužinoti nelaimingo elgetos praeitis, aš norėjau, kad jis šį tą man papasakotų.

—Jeigu jusų neapsunkins, gal papasakosi man iš savo gyvenimo?—

Elgeta nustebo tokiu mano elgesiu; jam, matyt, pasirodė keistas mano įdomavimasis nepažystamo žmogaus praeitimi, pažvelgė į mane įdubusiomis akimis ir paklausė:

—O kam ponui reikalinga žinoti elgetos praeitis?

—Taip. Man įdomus žmonių gyvenimas ir praeitis. Ypač tokių, kurie daug-ką matė, toli buvo.

—Gerai, jeigu ponas taip nori, aš papasakosiu.

Kiti elgetos jau buvo išsiskirstę kiekvienas į savo pusę. Kapinynas slėpėsi vakaro priebaldoje; vos vos bebuvo galima įžiurėti juodus, nakties pridengtus kryžius, kurie dabar kaž kaip paslaptingai atrodė.

Elgeta apsižvalgė aplinkui. Susitvarkė savo nudriskusius rubus. Dar labiau įtraukė kaklą ir, prisirėmęs į vartų stulpą, pradėjo:

—Prieš karą aš gyvenau keliolika kilometrų nuo miesto, Martiniškių sodžiuje. Tėvų netekau dar vaikas budamas. Geri žmonės mane užaugino. Šiek tiek paaugus, išleido mane į svetimus žmones. Išpradžių buvau piemeniu, paskui pusberniu, vėliau pilnu bernu įvairiose vietose.

Jau nuo mažų dienų man teko sunkus vargas pakelti. Žmonės svetimi; mažai kada gerą žodį išgirsdavau. Kol mažas buvau, dažnai ir mušt gaudavau. Visokių gaspadinių pasitaikydavo. Nebuvo kam pasiskųsti. Tylomis vilkau savo vargo naštą.

—O giminių neturėjai?— pertraukiau.

—Nebuvo artimų. Mat, mano tėvai buvo atsikėlę iš kitos apskrities, kad ir buvo giminių, bet vis tolimi. Aš jų ir neieškojau: dažnai giminės yra blogesni ir už svetimus.

—Taip esti, kad pas svetimą geriau tarnauti, negu pas giminę.

—Taigi, aš buvau pastovus žmogus, geras darbininkas. Mane ukininkai mėgdavo ir didesnę algą, negu kitiems bernams, mokėdavo. Budavo, kai išeidavau į laukus šienauti, tai visus privarydavau. Man nebuvo lygaus piovėjo. Rugius piaunant vos dvi mergos spėdavo rišti.

—Betarnaudamas ilgainiui susidėjau kelioliką rublių. Bunant Mantiniškių sodžiuje pas ukininką Baltramiejų Keberdį, įsimylėjau į ten pat tarnaujančią mergą — Barbutę. Mudu viens kitam patikova ir po metų apsivedėva. Kogi ilgai laukti.

—O kaip gyvenote apsivedę? Ar taippat tarnąvote?

—Ne, Tamsta. Tam pačiam sodžiuje išsinuomavova nuo vieno grįtelninko trobą ir gyvenova savistoviai eidami padieniais uždarbiauti. Abu buvova jauni, sveiki, uždirbdavova pusėtinai, taip kad mudviejų pragyvenimui visai užtekdavo.

—O vaikų ar neturėjote?

Turėjova. Po metų susilaukėva dukrelės. Kudikis buvo gražus ir sveikas. Augo greitai. Džiaumėvos abu. Bet neilgai man teko džiaugtis. Greitai prasidėjo pasaulinis karas; mane paėmė į kariuomenę. Sunku buvo persiskirti, palikti be globos žmoną ir dukrelę. Atsisveikinęs išvažiavau.

Mane palaikę keletą dienų apskrities mieste, išvežė į Rusiją į Novgorodą, ten pamokinę keletą mėnesių išgabeno į austrų frontą.

(Pabaiga bus)

Sudiev!

Mes visi europiečiai neesame Amerikos aborigėnai, bet gyvenamoje šalyje stengiamės dirbt tos šalies gerovei. Tokiu buvau Amerikoje ir aš.

Budami neaborigėnai, tat privalome rupintis ir savąja kultūra, nes imant neva ameriniškąkultūrą, paimsime kulturą devynių vėjų. Amerikoje yra visokios europejiškos kulturos, kurios veik lygiai tarpsta, kaip kad užveistos kulturos buljone.

Kad but gerų nariu tos šalies, kur apsistojai, tai reikia viską duot savo, kas yra geresnio ir prakilnesnio. Gyvendamas Amerikoje taip ir dariau, kad kėlus savąją kultūrą ir dirbus lietuviams ir kad kiekvienas lietuvis taptų prakilnus, geras ir naudingas, stojantis pirmosna eilėsna tos šalies darbuotojų labui ir gerovei visų žmonių.

Lietuviams dirbau ir lietuvių prašau but sau žmonėmis, savan buryn telkities, su savais bendraut, savas savąjį remt, kelt apšvietą ir pažangą ir rupinties abelna šalies gerove. Neužmiršt tikrosios motinos — Lietuvos ir atmint apie Josios vargus.

Apšvietai dirbanti žmonės nesukrauna pinigų; nepadariau iš to ir aš jų, bet aš moraliai esu begalo patenkintas dėlto, kad dirbau tiems žmonėms, iš kurių pats kilau, kurių tvirtas budas ir pastovus upas buvo ir manyje ir per vargą ir darbą visgi šį-tą muzikos srityje Lietuvai atmintino suteikiau. Paėmęs žiniją Europoje, ją skleidžiau tarpe savųjų Amerikoje ir Amerikos lietuviams teko mano amžiaus galingoji pajiega, nes Amerikoje, su pertraukomis, išgyvenau 17 metų. Per mano buvimą, daug jaunuomenės užaugo, daug jų prasilavino ir daug jaunuomenės palikau prirengtos tolimesniam lavinimuisi.

Amerikos lietuviuose yra prakilni siela, kuri reikalauna sau erdvės, kad išsiliejus vilnimis apšvietos linkui. Jeigu dar lietuviai susibendrintų daug giliau vardan lietuvystės, tai jie butų visokeriopai pasekmingesni ir kulturiniai pralenkt visas Amerikoje gyvenančias tautas.

Lietuviai yra linkę prie dailų, ypač prie muzikos, tai tegul ir vysto tą sritį tverdami chorus, statydami muzikos veikalus ir lavindami savąją virtuoiznę pusę.

Dėkui Amerikos lietuviams, kurie suprato reikalingumą apšvietos! Dėkui visiems muzikams, kurie toj linkmėj dirbo ir dirba! Giliai tikiu savo mokiniams, kurie likę dirbs Muzikos Menui visomis pajiegomis, o švie suomenė, suprasdama kulturinę prasmę, tą visą rems.

Dideliausia padėka Gabijai ir Bostonui, kur ilgiausiai, maloniausiai ir produktivingiausiai darbavaus! Dėkui visos Amerikos lietuviams ir Amerikai, kur ramiai galėjau gyvent. Ir sudiev!

MIKAS PETRAUSKAS.

Nebukime Pavydus.

Dažnai ir net labai dažnai lietuvių amerikiečių tarpe tenka pastebėti pavydumą ir dėl to vieni kitų neapkenčia. To įpročio laikosi tamsieji arba ir šiaip nuklydę žmonės. Reikia vis dėlto pasakyti, kad šitas įpratimas yra visai netikęs, tiesiog smerktinas. Jį vertėtų kuotoliausiai nuo mus stumti, nuo jo šalintis ir jį naikinti. Juk visa, ką darome, darome sau. Darydami gera — sau, bloga — taip pat. Ir kas gi, rodos, norėtų sau bloga daryti? Manau, tokių neatsirastų nė vieno. Bet, kada nesuprasdami, mes blogai darome, žinoma, vėliau daug dėl to nukenčiame.

Čia nesiimu kaltinti vien save ir visus lietuvius. Daug kaltesni dėl to yra tie, kurie tą neprityrusį, nepažinusį tikrojo gyvenimo tamsuolį lietuvį nuvedė tuo keliu. Gal ir tie patys vadai, kuriuos čia daugiau kaltinu, nėra taip jau kalti, gal ir jiems kas nors įkvėpė tąją nelemtąją dvasią — pavydumą. Gal, pagaliau, tam tikros sąlygos juos privertė tai daryti. Žinoma, ieškodami kas gerai ką padarė — greit rasime, gi ieškodami blogojo papročio platintojų — turbut ir visai nerasim.

Bet mums svarbu ne kaltininkai rasti, bet tą blogąjį paprotį padarytąją klaidą atitaisyti, nors tas senai jau turėjo buti atlikta. Tol, kol mes jau taip įsigyvenusio pas mus blogo įpročio neišnaikinsime, tol negalėsime kulturoj pirmyn žengti. Štai pavyzdys: jeigu mokytojas savo mokinį mokydamas pavydės jam žinių, aišku, jis neišmokys savo mokinio, o tuo budu ir sau pakenks, nes juo nepasitikės ir pašalins jį nuo vietos, arba niekas nesimokys pas jį ir jam (eidami tuo pačiu keliu) kiti kitais budais trukdys. Taigi, sakau, mes turime kiek galėdami vienas kitam visur ir visuomet visais galimais budais padėti. Manau, kiekvienas sutiks kitam nieko bloga nedaryti, jei anas jam stengsis taip pat visur padėti.

Kad vienas kitam galėtume geriau padėti, vienas su kitu sugalvotomis gražiomis ir kilniomis mintimis pasidalinti — tveriame įvairias lavinimosi, kulturinimosi organizacijas. Tokia organizacija yra ir Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara. Taigi, mes, jos nariai, ir privalome eiti pavydumo papratimo naikinimo keliu. Turime rupintis, kad musų draugas narys tikrai butų mus gerbiamas. Mes jam visuomet privalome kuo galėdami padėti. Arba vėl. Yra įsikurusių organizacijų tam pačiam tikslui siekti. Bet kas gi pasirodo? Pasirodo, kad vienas vienos, antras antros tokių pat organizacijų nariai susiėję į vienas kitą šnairuoja ir net kartais visai stengiasi vieni kitų darbams trukdyti. Bet ko juodu nesutinka, aiškiai nei vienas nei kitas nepasakys. Pasakytų tik, kad juodu yra ne tos pačios organizacijos nariai. Faktų, tvirtinančių šiuos žodžius yra tiek ir tiek, ieškoti netenka.

Visi tie pavydėjimai iškelia didžiausią vieni kitų neapykantą, didžiausią nesusipratimą, iš ko, pagaliau, išsivysto ir visai nemalonųs įvykiai, visai negražųs darbai. Tuo tarpu gi, tie, kurie dirba tik kulturinimosi darbą, lavinasi, nekeldami jokių kitų neapykantų, aišku, anuos toli pralenks.

Taigi pirmoj eilėj dar turime išnaikinti lietuvių tarpe įsigalėjusį pavydumą. Kada šis blogumas bus pašalintas, tada mes galėsime kelis kartus sparčiau žengti pirmyn. Bet, kad tai greičiau įvyktų, turime pradėti neatidėliodami!

Ypač amerikiečiams lietuviams reikėtų buti pavyzdingais, nes jiems tenka susidurti su viso pasaulio žmonėmis. Taigi, kad lietuvių vardą pakelti — mes, sandariečiai turime tai padaryti.

Jonas Valaitis.

Kaunas.

Nadas Rastenis.

Invictus

(Pagal E. W. Hanley)

Naktis tamsi... puota baubams...
Jaučiu tik klaikią kapo tylą...
Vienok, dėkoju aš dievams,
Kad jie man davė tvirtą sielą.

Likimo replių spaudime,
Jaučiau aš galę plieno šalto;
Laikiau—mirties padėjime—
Kraujuotą galvą... bet iškeltą.

Gale šio tako aš matau
Tik tamsią šmėklą, skuduruose;
Vienok, Likime, reiškiau Tau:
Nebijau — nesibijosiu!

Nepaisant kas pinkles man ties,
Nei kur kelionės rasis galas,—
Aš viešpats savo padėties—
Aš kapitonas savo sielos!

Waterbury, Conn. VIII-21-24.

Apatija.

Kai šunys padaužos,
gyvenimo dienos—
vis lekia ir lekia tolyn!...
Ir valandos džiaugsmo ugningo
į tamsų užuomaršos ruką
vis neria ir neria gilyn!...

Kai šunys juk buvo
tos tremtinio dienos—
vien skurdo ir nyko svetur...
Ir šiandie — tėvynėn užklydę,—
kai šunys padaužos išvyti,
juk mintys pastogės netur.

Kai ubagas, amžy
jaunybės audringos—
prašai ir prašai paramos,
o šaltis vis slėgia, slopina—
marina gyvybę ir dainą
ir neteikia nieks šilimos...

Dar valandą vieną...
Ir slenka taip dienos
artyn ir artyn į kapus!...
Taip rupinies, dirbi, bariesi...
Bet... siulas staiga tik nutruko...
ir — visa kapuose supus!...

Pr. Budvytis.

Amžių Angoje.

Iš musų senojo pasaulio
į naują angą žengdami
Nežiniai meldžiamės baimingai,
kelius ekstaze lenkdami...

žengi į ateitį baimingai,
ir gaila rodos praeities,—
skausminga tavo praeitis,
bet ateigoj — ranka mirties...

Ir kryžkely sustoję bailųs,
baimingą žingsnį žengdami,
paskęst, apsvaigti, nėmąstyti
jųs norit, vyną gerdami!...

Pr. Budvytis.

(Iš "Klystantis Lapas")

M. Lazauskas.

Atminimai.

Atmenu kaip mažas budamas ganiau karves po plačias. tamsias girias. Kaip man budavo malonu įeiti į tą girią, kaip malonu ganyti karveles ir kaip jauku budavo girioj, kuomet, vėjui pučiant, šimtmečių pušų ir eglių viršunėlės svyruoja, liemenys braška ir skujelės ošia.

Kaip buvo malonu klausytis to girios ošimo — šnabždėjimo. Kiek daug tas ošimas senelės girios primindavo pąsakų...

Primindavo apie Lietuvos praeitį, jos galybes, turtą ir garsumą pasauly.

Primindavo tas pasakas ne žodžiais, bet įkvėpdavo jausmo ir samprotavimo apie praeitį; įkvėpdavo lietuvybės tautiškumo, tautos meilės ir gerbimo.

Tiek pat tas ošimas giružės, primindavo, kad senoj gadynėj toji giria buvo nepraeinama, tanki, pilna įvairių žvėrių ir paukščių.

Bet plieno kirviai ją praretino ir pikti priešai naikino...

Tas girios ošimas pasakojo netik apie praeitį — jis pranašavo ir ateitį.

Budavo tas smarkus, šiurpus sušniokštimas viršunėlių ką tai audringo baisaus ir nesuprantamo pasakydavo, ir nejaukiai į širdį, į jos jausmą atsiliepdavo.

Tai buvo tais laikais, kada ruošėsi du baisųs "žemės liutai" su savo šeimynomis musų giriose, kariniuose laukuose, miesteliuose ir miestuose — peštis. Ir teisingas tai buvo giružės pranašavimas, teisingi jos šiurpuliai ir baimė, ji jautė tą baisenybių šmėklą, jautė ir pranašavo žmogui; pasakojo lietuviui, kuris dar iš bočių turi paliktą ypatybę suprasti girios šnabgdėjimą, jos kalbą — kad bus... bus baisi ir žiauri žmonių ir visos žemiškos gyvybės žudynė, bus naikinimas turto ir deginimas net žalio žėmės augalo.

Praėjo keli metai... Ir išsipildė tie pranašavimai: buvo baisi kova tarp rusų ir vokiečių musų žemelėje.

Buvo kova: naikino viską ir lygino su žemelės dulkėmis — su pelenais...

Išblaškyta musų šalis: jos liaudis, turtai (išgriauti — išdeginti kaimai, miesteliai, miestai ir iškirstos, išdegintos taip mano numylėtos girios.

Taip... buvo terionė musų šalies kelis metus. O aš tuo laiku ištremtas iš savo Tėvynės basčiausi po svetimus man — rusų ir vokiečių kraštus... Grįžau iš svetur į Tėvynę dar prieš "aušros" šauksmą — aidą...

Gyvenau du mėnesius nualintoj vargo letena prispaustoj Tėvynėj.

Užstojus treciam — pasklydo "Aušros" aidas ir šuktelėjo taip negarsiai ir nežymiai, kad tik kelių mųs jaunuolių karštesnės širdys užsidegė jausmu: už Tėvynę — gimtąją šalį! Nors nedaug, bet taip karštai užsidegė musų širdys, kurių kaitra plėtėsi po visą Lietuvą, ir jau užgesinti brutalingiausios kumštys ir sunkiausi švino šuviai — nepajėgė... Taigi stojau kelioliktu savanoriu. Ištvėrėm šalies (Lietuvos) gyvybę nepriklausomybę, iškentėm visas sunkenybes, skurdą, vargą ir badgaliavimą.

Pirmeiviai kelią praskynė tarp audrų ir vėtrų, atliko nelygią kovą — ir laimėjo! Dabar eina pasilsėti nepriklausomoj ir laisvoj savo Tėvynėje Lietuvoj — grįžau ir aš. Po ilgų ištrėmimo ir kovų už Tėvynę metų pirmą kartą atsigrįžau pažiurėti į savo praeitį...

Dabar jau aš užaugęs, suprotėjęs ir rimtas.

Dabar nedrąsiai kalbu arba ir visai nekalbu, kad buvau / kada piemenėlis karves ganiau.

Bet štai atsiduriau vėl toj pievelėj, tuose krumeliuose, kur varinėjau karveles, kur dalį mažų dienų praleidau... Atsiminė berupestingos dienos; atsiminė šimtamečių pušų ir eglių viršunėlių jaukus ir pranąšingas ošimas; atsiminė visa maloni ir toji baisioji praeitis...

Eisiu dar šiandie paklausysiu senai negirdėtos, senovės gaidos, to paprasto girios ošimo, bet paslaptingo šnabždėjimo.

Eisiu, ten bus jauku ir malonu.

Einu... einu, bet... Čia tiek kelmynų nebuvo mano atsiminimui... Dairausi... ir pažinau, kad tai toji vietelė, kur tos šimtmetės pušys ir eglės kuždėjo — šnabždėdavo paslaptingas Lietuvos praeities pasakas; toji vietelė, kuri pranašavo ką tai nelemto, audringo... Juk aš netekau savo antros motutės, kuri mano jausmus, mano prisirišimą ir meilę prie tėvynės pagimdė ir išauklėjo, kuomet aš mažas dar buvau...

Lietuva.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

"THE LEAGUE"
Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA.
Anthony A. Tulys
Editor.
V. M. Čekanauskas
Business Manager.
327 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS
Savaitinis Laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
Prenumerata turi buti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašyme.
Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50
" " Kanadoje $2.75
" " (Užsieniuose) .. $3.00

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Seimas vėl Sušauktas.

Nesenai Lietuvos seimas buvo paleistas atostogoms vasaros laikui — buvo nutarta seimui susirinkti tik spalio pradžioje. Dėl seimo paleidimo ėjo dideli ginčai tarp liaudininkų, jų pasekėjų ir krikšč. - demokratų. Liaudininkų atstovai nurodinėjo, kad seimas negali buti paleistas atostogoms, nes randasi klausimų, kurie be atidėliojimo turi buti seimo išspręsti. Kaip tai, ratifikavimas Klaipėdos sutarties, užbaigimas savivaldybių klausimo, etc. Vienok krikšč. dem. neatsižvelgė į tai ir, budami didžiumoje, jie seimą paleido atostogoms.

Seimą paleidus ginčas dėl to perėjo į spaudą. Pažangioji spauda nuridinėjo, kad klaidą padaryta paleidžiant seimą, kad seimas nebuvo galima paleisti. Ir "Sandara" tą patį tvirtino ir sakė, kad klerikalai smerktiną darbą yra padarę paleisdami seimą. Tuo tarpu klerikalinė spauda ryžosi užglostyti tą patį, sakydama, kad Liaudininkai ir Sandariečiai bereikalo "šokinėja", kad seimas buvo galima paleisti ir tt.

Tiems, kurie nesigilino į tą klausimą, iš tų ginčų galėjo buti neaišku, kuri pusė klysta bei negerai daro. Bet dabar jau aišku kaip diena, kad **seimas negalėjo buti paleistas.** Nes tik ką atėjo žinia iš Lietuvos, jog **seimas tapo vėl sušauktas.**

Nežinome dar kokia priežastis privertė seimą išnaujo sušaukti ir tuom užvelti visiems klerikalams per nosį ne garadu, bet geru basliu. Tačiau galime spėti, kad prie šito "krikščionys" prisileido ne iš gero, kad už jų nugaros pliauškėjo smagus bizunas, kuris varė juos atgal į seimą. O tą bizuną šmaukštavo liaudininkai ir k. opozicijoj stovintys Spėjama, kad tai buvo gana skaudus bizunas. Nes esant kitaip butų krikščionys demokratai beveliję priimti jo kirčius, negu užsidėt sau ant veido tokią gėdos mazgotę. Gal opozicija pažadėjo išsitraukti iš seimo, ar ką panašaus. O eiti taip toli, kad liaudininkai ir k. išsitrauktų iš seimo, klerikalai visgi negalėjo išdrįsti. Nes žinome, kas tada butų jų laukę.

Sandariečiai Pasirodė.

Tenka pabrėžti, jog paskutinėmis dienomis Sandariečiai pasirodė esą daug daugiau susirupinę Lietuvos likimu, negu kitų partijų sekėjai. Štai du pavyzdžiai, kuriais Lietuva gali tik pasidžiaugti. Vienas, Sandariečiai pirmi (New Britain, Conn.) sušaukė mass-mitingą ir išnešė keletą rezoliucijų, kaip tai, prieš panaikinimą savivaldybių, prieš persekiojimą Dr. Šliupo, prieš sudarymą iš vienos frakcijos atstovų kabineto, prieš paskyrimą religinio fanatiko, kun. Bučio, Lietuvos universiteto rektorium, etc. New Britaino lietuvius be abejo paseks ir kitų kolionijų Sandariečiai bei lietuviai abelnai ir pradės šaukti masinius mitingus ir išnešti rezoliucijas prieš nekulturingus klerikalų žingsnius. Tas gi yra didelė moralė parama musų broliams ten Lietuvoje. Jų dauguma gal nepermato žalingų klerikalų žingsnių; mes permatome juos. Tat musų pareiga tarti savo žodį tame reikale. Taip Sandariečiai ir pradėjo daryti.

Kitas Sandariečių pasirodymas, tai Vilniaus likimo klausimas. Tik spėta atkreipti tarptautinė domė į Vilniaus išsprendimo reikalą, Sandaraiečiai (Chicagos) tuojau sušaukė susirinkimą, išrinko komitetą, kuris rupinsis, kad visuokuom gelbėjus Lietuvai atgauti savo sostonę. Sandariečiai ir čia pasirodė pirmi.

Vadinasi, Sandariečiai nuolatai laiko Lietuvos reikalus prieš akis ir pasitaikius pirmai progai stengiasi pasinaudoti, kad padėjus savo kraštui Lietuvai. Tuom negali pasigirti klerikalai ir k.

Klerikalams nerupia, kad Lenkai valdo Vilnių; klerikalams nerupia, kad Lietuvoje panaikinta savivaldybės, kad sudaryta vienpusiškas kabinetas. Tokie svarbųs ir gyvi Lietuvos reikalai tiems paukščiams neapeina. Jie tik moka pasakoti apie "stebuklus" ir maldas. Bet susipratę lietuviai žino, kad Lietuvos ir jos liaudies gerovei reikalinga rimtas darbas. O tą darbą varo Sandariečiai.

Dėl ko Bolševikai Nyksta.

Komunistai lietuvių tarpe pastebėtinai nyksta: palieka "bepartyviais," arba glaudžiasi prie kitų partijų, arba pasidalina tarp savęs į "partijas." Pav., Pittsburge jų yra net trys "partijos": Vieni laikosi Baltrušaičio "idėjos," kiti Pruseikos "idėjos," o dar kiti vėjo "idėjos." Ir jie patys tarp savęs pešasi. Yra daug ir tokių kolionijų, kur pirmiau bolševikai buvo tvirti, o dabar bepasiliko tik keli. Kaip va, Bostone jų besiranda gana mažai, New Britain, Conn., kur yra tukstančiai lietuvių, bolševikų randasi vos desėtkas. Kitur dar mažiau. Rimtas žmogus nebandys to fakto užginčyti. Tačiaus palieka klausimas dėl ko jie, kartą buvę tokie karšti, dabar pradėjo atšalti ir nykti?

Gal kai kas pasakys, kad jie neturėjo rimtų ir pasimokinusių vadų ir dėl to pradeda pakrikti. Dalinai tas bus teisybė. Tiesa, kad jų vadai didžiumoje savamoksliai, arba vos vidurines mokyklas užbaigę. Tas yra jų nenaudai. Tačiau svarbiausia priežastis lietuvių komunistų nykimo yra ta: **Jie tapo suvilti savo vadų.** Vargšam darbininkams buvo prižadėta greita revoliucija, greitas "darbininkų rojus ant žemės" ir tt. Vienok kaip buvo taip pasilieka sena tvarka, ir, be abejo, dar ilgam pasiliks. Vadinasi, vargšai darbininkai dėjo paskutinį savo centą, eikvojo energiją už dyką. Vadukai mito iš jų centų ir juokės į rankovę. Neprasilavinę darbininkai iš karto negalėjo to suprasti, jie patikėjo gražiems žodžiams. Vienok ant galo pamatė.

Pamatė, kad Rusijos darbininkai po nauja valdžia neturi geresnio gyvenimo. Priešingai. Nuo pat susikurimo tos naujos rėžimos Rusijos darbininkai končia daug didesnį persekiojimą, daug didesnį vargą ir nedateklių, negu kentė kada pirmiau. Dabar ten vargšas darbininkas turi drebėti vieną žodį tardamas, kad ant jo kulnių lipantis šnipas nepalaikytų jį už "šalies išdaviką." Dabar net toksai darbininkų užtarytojas Maksimas Gorkis neranda sau vietos savo tėvynėje Rusijoje. Dabar net L. Tolstojaus, buvusio darbininkų draugo, raštai pašalinami iš Rusijos knygynų. O tuom pačiu laiku biznis, buržuazinis gyvenimas atsibudavoja. Reiškia, visi bolševikų priežadai padaryti Rusijos liaudžiai, nuėjo ant vėjo.

Iš to lietuviai bolševikai pasimokina. Jie pradeda suprasti, kad ir Lietuvoje butų tas pat, kaip dabar yra Rusijoj, jeigu ten bolševikai paimtų valdžią. Rusijos nelaimė lietuviams bolševikams gera lekcija.

Toliau jie pradeda pamatyti, kad Lietuvoje tokio bolševizmo, apie kokį jų vadukai pasakoja, nebus ir už šimto metų; kad jų pastangos ir centai mėtomi už dyką. Lietuva yra ukininkų šalis, kurios gyvenimas visiškai nereikalauja tokios tvarkos, kokią perša Rusijos pastumdėliai.

Smagu, kad suklaidinti lietuviai pradeda pamatyti savo vadų neteisingumą ir ima atsikratyti nuo jų. Tik gaila, kad jie davės save mulkinti per praeitus kelis metus. Nes tas daug skriaudos padarė jiems patiems. Tiems darbininkams reikėjo iš karto paklausyti, Sandariečių kas buvo jiems nurodyta apie tuos sovietų agentus ir iš karto kratytis nuo jų melagingų pasakų apie negalimus buti daiktus.

Apžvalga:

"SANDARA" PATINKA.

"Sandaros" redakcija dažnai gauna pasveikinimų ir pasidžiaugimų, kad "Sandara" labai patinka Sandariečiams. Tarp jų yra ir gerb. P. P. Jaras, vienas iš veikliausių Baltimorės Sandariečių ir rimtų straipsnių rašytojas. Gerb. Jaras rašo "Sandaros" redakcijai ilgą laišką, kuriame tarp kitko jis sako: "...Linkiu Tamstai gerų pasekmių ir ištvermės visus savo idėjos priešus pertikrinti ir patrauakti savo pusėn ir išauklėti Sandarą kaipo garbingą tautininkų organizaciją į didelį milžiną, kuris nublaškytų nuo tautiniai demokratinio kelio visus musų tautai negeistinus "izmus." Prie to dar noriu pareikšti, kad Tamstos rėdomas laikraštis "Sandara" man geriau patinka, negu pirmiau kada buvo."

KLAIDINGAI SUPRATO.

Tulas Socialistas iš Pittsburgo rašo:

"Asmeniškai aš p. Tulio nepažinojau... Buvau matęs tik kelias jo rašytas pasakaites... Bet birželio pradžioje turėjau progos jį pamatyti asmeniškai ir girdėti jo prakalbą. Važiuodamas iš Chicagos į Bostoną prie 'Sandaros' už redaktorių p. Tulys buvo apsistojęs Pittsburge ir čia pasakė prakalbą. Iš tos prakalbos pasirodė, kad jis turi didelį 'pašaukimą' kovoti prieš socialistus."

Pittsburgietis prastai suprato, jei teisybę jisai kalba. Nes Tulys neturėjo ir neturi "pašaukimo" eikvoti žodžius ant tų likučių. Bet kada pastarieji užsikabina, tai vis tiktai reikia gintis. Ir "Sandara" kada ką rašo prieš bile kokią partiją ji nesileidžia į asmeniškumus, kaip tai daro kiti. Tą galėtų ir Pittsburgo socialistas pasimokinti iš "Sandaros."

BONAI.

Amerikiečiai lietuviai, kurie yra pirkę Lietuvos paskolos bonų, nusistebėdami, jog negauna nuošimčių. Ir dabar amerikiečiai lietuviai nežino ant ko čia bėda versti, kad negalima gauti nuošimčių už savo paskolą.

Well, mes jums pasakysime. Kad jųs negaunate nuošimčių už savo bonus, yra kalti klerikalai. Žinote, kad kun. Krupavičius, žemės-Ukio ministeris, finansuoja valstybės pinigais Ukininkų Sąjungą ir kitas politines klerikalų partijas tuom laiku, kada jums nuošimčius išmokėti "nėra iš ko."

Jei norite gauti nuošimčius už savo bonus, tai rašykitės prie Sandaros, tada visi Amerikiečiai iš vieno galėsime nupinti gerą bizuną, su kuriuom suvarysime kunigus atgal į bažnyčias, kad geri žmonės galėtų patekti į seimą. Kada kunigai bus išvyti iš seimo ir kitokių valdiškų vietų, tada nuošimtis už jusų bonus bus išmokėtas.

KURĮ REMSIME.

Artinasi Jung. Valst. prezidento rinkimas. Svarbesni kandidatai į tą vietą yra trys:
Demokratų — Davis, Republikonų — Coolidge ir Pažangiųjų— La Follette. Vienas tų trijų asmenų laimės prezidento vietą.

Darbininkų draugas yra La Follettas. Savo flatforma La Folletto partija yra artimiausia Sandarai. La Folletto, arba Pažangiųjų partija, stoja už darbininkų reikalus ir mažų tautų laisvę.

Todėl Sandariečiams ir abelnai lietuviams darbininkams reikėtų remti La Follettą ir balsavimo laiku balsuoti už tą kandidatą. Jisai yra musų žmogus, tat jį ir remkime.

BAŽNYČIOS BANKRUTIJA.

Laikraščiai praneša, kad Rusijoj bažnyčios bankrutija. Valdžia jų neuždaro, bet jos pačios turi užsidaryti, nes nieks jų ne belanko.

Rusijoj yra uoliai varoma antireliginė propaganda, kuri, matyt, turi gerų pasisekimų.

Apskritai kalbant ir kitose šalyse (Amerikoj, Lietuvoj) bažnyčios tuštėja. Bet ne taip sparčiai, kaip Rusijoj.

Tas faktas parodo, kaip lengva "atimti" iš žmogaus dievas, kuomet valstybė imasi to darbo.

Ir žmonės, likę "be dievo," be abejo, jaučiasi daug geriau, nes sekmadienis palieka jiems pasilsėti ir priegtam nebereikia rupintis pomirtiniu "gyvenimu." Žmonės, pasiliuosavę nuo prietarų, jaučiasi daug lengviau.

Mes bolševikus smerkiam už kitus jų žingsnius, bet šiame dalyke jie yra užsitarnavę kredito. Nes jie nukrapštė ir dar nukrapštys nemažai "dievų" ir velnių nuo musų žemės. Taippat privertė dirbti nemažai dievo agentų.

VIENI BAČKOS, KITI "AISKRIMO."

"Keleivis" melagingai niekindamas "Sandaros" redaktorių ir Sandariečius, gal dėl savo dviklesę baigusio redaktoriaus nesugebėjimo taikydamas Sandarai, pataikė per sprandą savo kumai, "Naujienoms." Jis sako: "Socialistinio judėjimo tikslas yra ne piknikus rengt..." Vadinasi "Keleivis" mano, kad geriau kur ant kampo, pasistojus ant bačkos, "spyčiai" rėžti keletai žiopsotojų, negu išvažiuoti į laukus-miškus ant tyro oro. Well, "Naujienos" mano, kad piknikai ir "aiskrimas" yra all right.

Be abejo, "Keleivis" kalba kaip ta lapė kalbėjo apie vynuoges, kurių negalėjo pasiekti.

O kas dėl mokslo tai "Keleiviui" protingiausia tylėti. Nes "Sandaros" redaktorius yra lankęs universitetą ir baigęs tam tikrą mokslo šaką, kuomet "Keleivio" redaktorius yra "kaip sau tik apsitrinęs žmogus," neragavęs universiteto pyragų. Tas gerai matyti ir iš jo "apžvalgos." Gal "K." atsimena sakmę apie lapę ir vėžį?

Sandariečiai, Platinkite "Sandarą."

NEPAPRASTA PROGA!

Tik iki Rugp. 30 d., 1924

Naudinga knyga ir laikraštis, tai yra žmogaus kasdieninio gyvenimo mokykla, tad Sandara norėdama praplėsti tąją kulturinį darbą, duoda nepaprastą progą kiekvienam. Tad, kuris iki liepos 30 d. prisiųs Sandarai $5.00, tas gaus laikraštį "Sandarą" ant visų metų ir sykiu gaus didelę knygą ar Lietuvos Albumą arba Vilniaus Albumą. Atskirai bile kurį Albumą perkant kainuoja po $4.00. Bile kuris Albumas ir laikraštis sykiu kainuoja $6.50, bet mes atiduosime už $5.00, kad suteikt progą lietuviams įsigyti naudingą laikraštį ir puikią knygą sykiu sutaupant $1.50! Tie Albumai yra sekanti:

LIETUVOS ALBUMAS.

Didelė 435 puslapių knyga, kurioje 288 puslapiai vien tik paveikslų įvairių Lietuvos profesionalų bei veikėjų, butent: profesorių, advokatų, gydytojų, kompozitorių, dailininkų, generolų, karininkų, vyskupų, kunigų bei šiaip įvairių grupių. Gi kiti 147 puslapiai, tai aprašymas kaikurių veikėjų gyvenimų. Ši knyga yra labai graži ir naudinga kiekvienam. Jos kaina $4.00.

VILNIAUS ALBUMAS.

600 M. VILNIAUS JUBILĖJAUS PAMINĖJIMUI 1323.

Tai milžiniška 10X13 formato knyga, turinti 194 puslapius, kur 63 yra aprašymas Vilniaus Istorijos, o kiti visi užpildyti paveikslais atžyminčiais Vilniaus miestą. Tame tarpe yra 8 spalvuoti paveikslai. Knygos didumas aišku tame, kad ji yra atspaudinta ant gražios popieros ir sveria 3 svarus. Kiekvienas, kuris nori papuošti savo knygyną ir susipažinti su Vilnium butinai yra reikalas turėti tą knygą. Jos kaina su pasiuntinu $4.15.

Tad norėdamas pasinaudoti proga, nevilkink, bet greitai siųsk penkinę ir Tamista nesigailėsi taip padaręs. Už gautą penkinę, taipgi sutinkame siųsti "Sandarą" Lietuvon per visus metus ir sykiu duosime vieną Albumą. Apie tai pranešk ir savo draugui.

"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

"VIENYBĖ"

LIAUDIES UNIVERSITETAS.

Tas, kuris turi 37 metų "Vienybės" kompletus, turi namuose turtą, kurio kulturinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus "Five Foot Book Shelf" išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery "Vienybės" kulturos turtas dėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite "Vienybę" kas antra diena ir džiaugsitės kas dieną.

VIENYBĖ
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

"KARYS"

Kam rupi nuolatos sekti mus Tėvynės gynimo reikalus, tas tegul užsisako 1924 metams karių lavinimo laikr. "Karį."

"Karys" rašo įvairiais Lietuvos kariuomenės reikalais ir duoda daug žinių iš visos Lietuvos ir iš užsienio.

"Karys" spaudina bendrai lavinančių raštų, kurie svarbu skaityti visiems šviesesniems žmonėms.

"Karyj" esti daug pranešimų iš kariuomenės švietimo Komisijų darbų.

"Karyj" yra paveikslų, reginių, apysakų, eilių, juokų, etc.

"Karys" rupinasi jaunuomenės kuno lavinimu, paduoda daug sporto žinių iš Lietuvos ir užsienio ir todėl jis butinai reikalingas kiekvienam sportininkui. Sporto skyrių "Karyj" veda sportininkai specialistai.

"Karys" savo skaitytojams atsako į klausimus.

"Karys" savo metiniams prenumeratoriams duoda dovanai priedą gražų, spalvuotą sien. KARIŲ KALENDORIŲ 1924 metams. Kalendorius dailininko Jomanto darbo, papuoštas D. L. K. Vytauto portretu, kitais paveikslais ir surašyti jame žymesnieji lietuvių ginklo nugalėjimai nuo pat senovės ligi šių dienų.

"Karyj" bendradarbiauja daug įvairių rašytojų, mokslininkų, poetų, sportininkų ir tt.

"Karį" redaguoja majoras P. RUSECKAS.

"Kario" kaina Amerikoj metams 2 dol. 50c., pusei metų 1 dol. 50c.

Adresas: KAUNAS, Nepriklausomybės Aikštė "Kario" Redakcija.

Kazys ir Dėdė

—Labas rytas, Dėde! Na, tai, kodėl tokis susirupinęs atrodai, gal kokia nelaimė atsitiko?

—Sveikas, Kazy. Turiu, vaike, labai didelį tužmastį. Galvoje užia, kad atrodo taip, jog visų parapijų varpais zvanytų...

—Taigi gal, Dėde, sergi, nueik pas gydytoją ir atrask to užimo priežastį.

—Man, vaike, daktaras nereikalingas, bo aš jokio, pripotko ant savo sveikatos neturiu. Man tas viskas yra nuo to, kad aš pradėjau perdaug galvoti. O jei kada aš pagaunu kokią ligą, tai ir be daktaro išsigydau. Turiu kliozante kvortą apmerktą šaknų, tai žiurėk ir vėl kaip išvystytas.

—Tai apie ką, Dėde, taip pradėjai galvoti, gal kokį naują išradimą planuoji pasauliui pateikti?

—Kaip tik aš, Kazy, ir suku galvą apie tai.

—Tai kągi, Dėde, tokio svarbaus nori išrasti?

—Dalykas, Kazy, yra tame: Pereitą utarninką, musų klebonas gavo gromatą iš seno kontro nuo fašistų. Jie, vaike, mums apznaimina, kad rengiasi į didelę karę su bedieviais ir prašo musų pamacias. Mes tuoj sušaukėme vyčių mitingą ir tą gromatą apsvarstėme. Visi galvojome, kokiu budu jiems butų galima suteikti tinkamiausia pamacia ir jokiu budu negalėjome surasti ratunką. Išgėrėme apie porą galionų geros naminės, bet viskas per nieką, protas kaip neveikia, taip neveikia. Negalėdami gauti rodos, pagalios padarėme tokį tarimą, kad aš kaipo bunantis išmintingiausis iš visų susirinkusių, likau apznaimintas, kad vienas savu protu pagalvočiau ir surasčiau tą ratunką. Tai dabar, vaike, ir turiu didelį tužmastį. Jei man pasitaikintų surasti geras budas, tai gaučiau net gerą atnagradinimą. Kada jiems apznaiminčiau apie savo išradimą, tai tuoj jie pastatytų keletą kvortų geros ruginės, bačką gero naminio alaus ir prie tų iškilmių, mane apšauktų slauniausiu žmogumi pasaulyje! Argi tai žertai?

—Bet pagalvok, Dėde, juk tu tokiu savo žygiu, pats save velniui parsiduosi. Šventraštyje yra pasakyta neužmušk, na o tu kaip tik rengiesi surasti tokius budus, kad kiek galima daugiausiai žmonių užmušti...

—Aš, vaike, netikiu, kad užtai šėtonas turėtų kokių priekabių prie manęs, bo tai yra budas katalikystės apsaugojimui.

—Visai, ne, Dėde. Prieš katalikystę šiandien niekas nekovoja ir jos apginimui jokių kariškų priemonių nėra reikalas. Bet jei šiandieną klerikalizmas prisidengęs katalikyste daro visokius netaktus ir randasi žmonių, kurie tam pasipriešina, tai nereiškia, kad pasipriešinimas katalikystei. Bet apie tai mes šį sykį nekalbėkime, pakalbėsime vėliaus. Geriaus grįžkime prie to planuojamo išradimo.

—Taip, taip, Kazy, šnekėkime apie išradimą, bo tas man galvą labiausiai klapatija!

—Tai kokį gi ginklą, Dėde, planuoji išrasti: kanuolę, šautuvą arba kokias nudijančias dujas?

—Aš, Kazy, nei pats nežinau, kas galėtų buti geriausia. Jau iki šiol visokių priemonių ėmėmės, bet niekas negelbsti. Armotą arba strielbą išradus, man rodos, kad daug butų bėdos su musų vaisku. Jie, vaike, nemoka gerai šaudyti ir gerus apkasus išsikasti, tai kol juos išmokysi, tai bedieviai gali net ir valdžią nuversti. Taipgi, vaike, kiek aš esu patyręs, tai jie į frontą bijotų eiti, nes gali kas užmušt... Išrasti kokie dumai, taipgi man atrodo, kad nieko negelbės, nes bedievis jų gavęs nusičiaudės ir vistiek savo darys ir gana. Kadaise buvome pradėję prabavoti degutą prieš žydus, bet ir tas nieko negelbėjo, tų nevidonų jokiu budu negalėjome išnaikinti.

Dabar jau ir aš pats nežinau, kas galėtų buti geriausia. Gal tu, vaike, ką žinai, tai pasakyk man, o kada aš gausiu atnagradinimą už išradimą, tai tau atiduosiu pusę komišino, man užteks ir to, kad aš liksiu slauniu žmogumi ir visų pavožojamas.

—Kaip man atrodo, tai šiandiena, kada yra šilta diena, Dėde, geriausiai padarytumei, kad nuėjęs išsimaudytumei ir paskiaus gerai išsimiegotum, tai paliautų galvos užimas ir pajustumeis sveiku žmogumi. O jeigu jusų vaiskas yra tokis "militariškas," tai geriaus, lai parašo Lietuvos fašistams ir jiems pareiškia, kad jie visi važiuos Lietuvon ir stos į kovą su lenkais Vilniaus atvadavime. Tai tada atliksite naudingą tautai darbą. Jei, Dėde, vieton su savo "vaisku" vieton tuštinimo bonkų apkalbėtumei apie tai ir jiems įkvėptumei tą karštą tėvynės meilę ir eitumėte Lietuvą gelbėti nuo išlaukinių priešų, tai tada galėtumei likti visų gerbiamu žmogumi. O apie karę su taip vadinamais bedieviais, tai geriaus nei nekalbėk. Šiandieną yra dvidešimtas civilizacijos šimtmetis viso pasaulio žmonės žengia progreso keliu, juomi žengs ir lietuviai ir nežiurint koki juoda ranka juos nuo to norėtų sulaikyti nesulaikys! Katalikystė tai eina savu keliu, o žmonių susipratimas ir kylantis progresas savu. Kurioje šakoje visuomenė matys naudingumą ir gerus darbus tą ir rems. Prievarta niekad nieko nelaimėsi. Mes žinome, kad prievarta, tai yra vergijos ženklas, kur žmogų verstinai liepia pildyti tokius įsakymus, kurių jis nemyli, ir tos vergijos užsilikusius ženklus mes kaip-tik turime naikinti, nes gyvename laisvei išaušusioje dienoje.

—Aš, vaike, manau, kad paklausysiu tavo patarimo, eisiu ir išsimaudysiu, bo man nugarą labai niežti. Bet vistiek, aš vienas dar pagalvosiu kaip geriaus galėtų buti. Mat aš vistiek noriu pasirodyti garsiu žmogumi.

PITTSBURGH, PA.
Sandariečių susirinkimas.

A. L. T. Sandaros 84 kp. susirinkimas bus subatos vakare, rugp. 2 d., 7.30 val vak. L.P.D. name, 2741 Liberty Ave.

Visi kuopos nariai malonėkite atsilankyti į susirinkimą ir užsimokėti savo mokestį už "Sandarą." Be to yra daug svarbių dalykų aptarimui. Nepamirškite atsivesti ir naujų narių prirašyti. Rašt. **R. Poplauskis.**

Pranešimas

Kas užsirašys "Sandarą" ant metų prisiųsdamas $2.50 gaus dovanų vieno Dolaria knygą. Ši proga duodama tik iki Rugsėjo (Sept.) 30-tai dienai.

SANDARA
327 E St., So. Boston, Mass.

KIEKVIENAS SUSIPRATĘS LIETUVIS PRIKLAUSO PRIE A. L. T. SANDAROS.

Sužinok Savo Ateitį!
SKAITYK
"BURTININKĄ"

Burtininkas yra 20 puslapių mėnraštis "B." telpa Burtaimonai; Juokai; Patarlės; Mįslys; Planėtos; Burtininkų rateliai; Burimai oro; Burimai laimės; Dvylika dangaus ženklų; Ragana nos ekzortas, ir t.t. B. kaina met. $1. Dėk dolerį laiškan ir adresuok:

"BURTININKAS"
710 W. 33rd ST. CHICAGO, ILL.
Dept. 4, (34)

SANDAROS AGENTURA

Pirmas Keleivis Iškeliavo Lietuvon per Sandaros Agenturą

Kompozitorius MIKAS PETRAUSKAS.

Sandariečiai bei Amerikos Lietuviai! Norinti keliauti Lietuvon: Apsigyvent arba pasisvečiuot, Kreipkitės į SANDAROS AGENTURĄ, o busite tinkamai aprupinti visais reikalingais Dokumentais, kaip Iškeliavimui, taip ir Sugrįžimui.

PINIGU SIUNTIMAS

Norinti Pasiųsti Pinigus savo Giminėms į Lietuvą arba kitas Šalis siųskite per Sandaros Agenturą, bus Pasiunčiami Greitai ir Išmokami ARTIMIAUSIAM PAŠTE.

Visais Reikalais Kreipkitės į

Sandaros Agentura

327 E Street, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2408

Lietuviai Amerikoje

WORCESTER, MASS.

Nelaimė.

Lietuvis Jonas Vilkas, jaunas vyras, patiko nelaimę. Du vaikai B. Mikalauskas ir kitas, galbut žaiždami, šovė į jį ir pataikė jam į akį. Vaikai areštuoti.

Vagiukas.

Jonas Čepulis, 11 metų amžiaus, bandė išplėšti vienos firmos seifą, kurią gerai apdraskė, bet neatidarė. Jis buvo susektas ir dabar yra padėtas po policijos priežiura vieniems metams.

X.

DETROIT, MICH.

Darbai sumažėjo.

Garsus Fordo fabrikas pradėjo dirbti tik po tris dienas į sąvaitę ir daugiau darbininkų atleido. Kada pradės dirbti geriau, tai nežinia. Darbo netekę vieni siaubia, o kiti džiaugiasi. Esą dabar yra daugiau laiko nuvažiuoti į piknikus ir šiaip pasilinksminti.

Sandariečių ekskursija.

Rugpiučio 10 d., nedėlioj bus Sandariečių ekskursija laivu ant Sugar salos. Detroitiečiai nepamirškite tos dienos.

Vyčiai verkia.

Vietos vyčiai dabar rauda. Esą išvažiavo kun. Kemėšis, kas mus už nosies bevedžios. O likęs kunigas sako, vaikučiai, dabar saugokitės, nes bedieviai jus išgaudys.

Komunistai nebežino ką daryti.

Musų komunistai, negavę nuvažiuoti į ALS. seimą, pradėjo atšalti ir jau neberėkauja, kaip pirmiau. Eina kalbos, kad buk jie jau kreipėsi prie Grigaičio prašyti, kad tasai atgal juos priimtų į savo "partiją." Bet ir Grigaitis jų nebenorįs.

M. L. Daukantis.

NORWOOD, MASS.

Grinorius Garmus lenda prie vaikų.

Grinorius Garmus norėjo čia pasirodyti surengęs su vyčiais ir špitolninkais pikniką, kuriame jisai šokinėjo lakstė, kaip ir kiti mažiau apsitrinę grinoriai. Bet tas jo piknikas visiek gerai neišėjo. Žmonių buvo mažai ir gyvumo nesimatė tokio, kaip budavo pirmiau. Žmonės, matyt, šaltai žiuri į kun. Garmų.

Tas kunigėlis sumanė suorganizuoti ir lietuviškas klases vaikams mokinti. Klasės viena labai geras daktas, tik gaila, kad tas žmogutis nori mokytojauti vaikučius. O jis mokytojaudamas išmokins ne lietuvių kalbos. Bet nusenusių raidelių.

Vietoj tats lindęs į tą gražią careigą, daugų progų pilnas Štaitems, Cikiutei ir Kudirkiutei. Tos merginos gali daug geriau mokytojauti, negu tas nepasitrinęs grinorius.

Parapijonas K. B.

Liaudininkų Laiškas Sandarai

(Pabaiga)

Baigdamas negaliu bent keliais žodžiais nepaminėti Klaipėdos klausimo.

Taip, kaip dabar tą klausimą išsprendė Davis visos Seimo frakcijos skaito, nors kaikame ir nemaloniu. bet visgi priimtinu. Einant Daviso pasiulymu lenkai negauna Klaipėdoj jokių ražiausių teisių. Dėlto lenkai yra begalo įnirtę ir ant Daviso ir ant Tautų Sąjungos. Einant Daviso projektu mes turime tuojau praleisti Nemunu sielius (troptus), bet tų sielių per musų teritoriją tegali lydėti tik musų darbininkai arba tokie asmenįs, kuriems musų valdžia duos vizą įvažiuoti į Lietuvą. Iki su Lenkais nebus padaryta taika — o taika tegalės buti padaryta tik tuomet, kada jie mums grąžins Vilnių ir Vilniaus kraštą — nei vienas lenkas įvažiuoti į Lietuvą vizos negaus ir niekas mus tai daryti negalės priversti. Net ir tada, kada tarp Lietuvos ir Lenkijos įvyks taika, lenkai tegalės naudotis Lietuvoje tik tokiu tarnzitu, kokiu galės naudotis kiekvienas kitos valstybės pilietis. Taigi lenkai jokių privilegijų negauna.

Toliau, antras klausimas —tai Klaipėdos Uosto valdymas. Ambasadoriai buvo užsispyrę į Uosto valdymo Komitetą įkišti butinai ir lenką. Daviso projekte to nėra. Tiesa, Daviso projektas nustato, kad Klaipėdos uostą valdys trįs direktoriai, kurių vieną skirs Lietuvos vyriausybė, antrą Klaipėdos Direktorija, o trečią Tautų Sąjunga. Visi jie turės lygias teises. Tautų Sąjungos atstovas nei veto teisės, nei kitokių privilegijų neturi ir algą gaus iš Lietuvos valdžios iždo. Toks Uosto Komiteto sąstatas nustatytas tik 5 metams, kuriam laikui praėjus ir Lietuvai reikalaujant jis gali buti pakeistas. Taigi, visame tame projekte nemaloniausias dalykas tai ir yra — Tautų Sąjungos atstovo Uosto Komitete dalyvavimas. Esant tokiai padėčiai tą Daviso projektą atmesti butų neišmintinga. Ir todėl visos Seimo frakcijos jį priėmė.

Davis parodė daug Lietuvai palankumo ir gudrumo. Tik tokios didelės valstybės, kaip Amerika, pilietis galėjo taip savarankiai ir griežtai elgtis rišant Klaipėdos klausimą kaip kad pasielgė Davis.

Vokiečiai ir rusai, su kuriais šaukė dėtis ir jungtis musų trumparegiai karštuoliai politikai a la Krevė-Mickevičius, Šilingas, Smetona, Voldemaras ir kiti pažangiečiai, kaip dabar paaiškėjo darė dideliausių pastangų, kad tik pakenkus tinkamam Lietuvos naudai Klaipėdos klausimo išsprendimui. Ypač tuo pasižymėjo vokiečiai, kurie veikė per Daviso komisijos narius — švedą ir olandą. Rusai gi visame kame rėmė vokiečius.

Bet, visos vokiečių ir rusų pastangos šiuokart nuėjo niekais. Lygiai niekais nuėjo ir lenkų pastangos, kurie per prancuzus ir italus bandė dar pakeisti Daviso projektą. Bet Anglija ir Amerika pastatė juos savo vieton.

Taigi Klaipėda jau musų ant visados. Atgavę Klaipėdą dabar visu frontu stosime kovon dėl Vilniaus atvadavimo.

Atleiskite man, kad taip daug prirašiau. Norėjau pasidalinti su Jumis tomis mintimis, kurios mus čia kamuoja, kuriomis mes čia visi gyvename, kurdami iš pelenų musų brangią, nepriklausomą Lietuvą.

Per vargus, nusiminimus, erškėčių takais, eina tas nepriklausomos Lietuvos atgimimas. Ne vien džiaugsmuos, bet ir skausmuos gema Lietuva. Kaip atskirų žmonių, taip ir valstybių gyvenimas — tai amžina kova už geresnę ateitį.

Tat suglauskim savo jėgas, paduokim viens kitam rankas ir, sukurę savo sielose karštą ugninę Lietuvos meilę, per skausmus ir vargus veskim savo tėvynę prie skaisčios ir garbingos ateities.

Pasveikinimas Jums, draugai Sandariečiai, nuo Jusų vienminčių draugų Valstiečių Liaudininkų.

Tikrai Jus gerbiąs,

M. SLEŽEVIČIUS,

L. V. L. C. K. Pirmininkas.

KUMSČIO DIKTATURA.

Pagalios Lietuvos klerikalai tikrai pradėjo įvesti kumščio diktaturą. Štai "Lietuvos Žinios" N. 142 praneša sekančią žinią:

"Birželio mėnesio 22 d. 14 val. gale Laisvės Alėjos, ties Lukšio gatve sėdėjau ant suolelio. Ant to pat suolelio sėdėjo kitas žmogelis. Mums besėdint ėjo burelis bobelių ir vienuolių, kurios su savim nešė kelias bažnytines vėliavas. Jų tarpe buvo įsimaišę keletas vyriškių — baltai apsitaisiusių.

"Jiems priėjus arti mudviejų sėdinčių, žiuriu, išbėgo vienas iš einančių ir pokšt tam žmogeliui ausin, kad net jo kepurė nukrito. Mušeika "krikščioniškai" sukeikė: "Ką tu po velnių! Nematai kas eina? Ar nori, kad policininką atvesčiau!" Vargšas vieno nesakydamas, pasiėmė savo kepurę ir nužingsniavo tolyn. Keista. Sėdėjo žmogus, visai kiton pusėn nusigrįžęs ir nieko nematė, kas užpakalyje eina, o čia jam jau antausius skaldo."

Perskaičius tokią žinią, tai šiurpuliai pereina per kuną ir ar galima įsivaizdinti, ką baisesnio kaip šis įvykis. Ir kas tą daro, nagi daro tie, kurie yra Kristaus mokslo skelbėjų pasekėjai. Tai matote koki dora yra musų klerikalų! Kur yra artimo meilė? kur yra tas prakilnus obalsis, kad jei tau kas mes akmeniu, tu į jį mesk duoną!

Žmogelis sėdėjo sau ramiai. Gal jis atsisėdo pasilsėti iš po sunkaus darbo, kad atsikviepti tyru oru ir besigėrint gamtos grožybėmis apsvarstyti savo sunkaus gyvenimo dienas. O čia, ramiai besėdint, štai atėjo burys fanatikų, apdaužė tau antausius ir dar net policija pagrasino!...

Ar tai toki krikščionių demokratų dora? Ar tai tokią jų skelbiamą antrąją Kristaus karalystę jie rengia Lietuvoje!?...

Pagalvok, lietuvi katalike. Ar tu pritari tokiam žvėriškam darbui? Ar ilgai dar tu busi klerikalų įtakoje ir remsi jų žygius? Ar ne laikas tau čia Amerikoje dėtis prie Sandariečių, o Lietuvoje prie Valstiečių Liaudininkų, kad užkirsti fanatizmui kelią ir eiti prie to, kad Lietuvoje laisvė ir brolybė žydėtų; kad fanatiko kumštis nedaužytų nekalto žmogaus antausius!

Jei dar manei, kad klerikalams rupi Lietuvos žmonių gerovė, tai pavartyk bent kurį jų laikraštį, ar rasi apie tokius dalykus aprašymą ir jų pasmerkimą? Nuo tavęs tokie dalykai buna slepiami, kad tu nežinotum ir kad laikui bėgant tau pačiam galėtų perausį užtėkšt.

GIRKALNIŠKIS.

Dr. Frances Bradley paduoda tokį atsitikimą: Vienoj kalnų daly gimė ir užaugo vaikinas, kuris buvo aklas dėl trachomo. Sulaukęs 19 metų amžiaus jisai pradėjo gydytis ir jam pavyko gauti regėjimas. Kaip tik jis praregėjo ir pamatė moterį, kuri buvo dusyk už jį senesnė ir kuri jį prižiurėjo, tai tuojau įsimylėjo į ją ir nelaukęs apsivedė.

KREIPDAMĖSI Į BILĖ ĮSTAIGĄ, FIRMĄ AR ŠIAIP BIZNIERIŲ, PAŽYMĖKITE JOG SUŽINOJOTE "SANDA

Kas Laimės?

Pažvelgus į šiandieninį pasaulio žmonijos besisukantį gyvenimo ratą, mes matome, kad yra didelė kova tarp su mokslu žengiančia žmonijos dalim vadinama liberalais su nuo praeities tamsiųjų amžių užsilikusia katalikyste arba klerikalizmu. Vienose valstijose ima viršu pažangiosios grupės ir pradeda gyveniman vykdinti naujas idėjas ir naują tvarką pritaikintą šiandieninio gyvenimo pirmynžangos reikalavimams; gi kitose valstybėse dar vis tuno tų senų jau nudėvėtų tradicijų liekanos neišjudintos iš vietos ir tenai kova eina dar kol kas neparodanti nusveriančios pozicijos.

Mes, lietuviai, maža tautelė, vos tik keli metai atsistoję ant savistovių gyvenimo kojų, taip gi esame tos kovos sukuryje ir šiandieną esame pasidalinę į du frontus: Sandariečiai, kurie siekiame prie pilnos demokratinės laisvės ir žmonijos gerovės dėdami pastangas. kad gyveniman įvykdinti tokią tvarką, kokios reikalauja gyvenimas padarymui žmoniškesnio žmogaus gyvenimo ir sykiu žengiame su kylančiu pasaulio žmonijos progresu, su nuo senų tamsybės amžių nuo progreso atsilikusiu klerikalizmu, kuris deda visas pastangas, kad palaikyti apniauktą Lietuvos padangę, pro kurią lietuvis artojas negalėtų išvysti saulutės spindulius. Tat šiandieną ir stovi prieš mus klausimas: kas laimės? — ar vadinamas liberalizmas siekiantis prie pilnos laisvės ir demokratijos, ar tamsusis klerikalizmas, kuris deda pastangas musų pirmynžangai užkirsti kelią.

Pavarčius Lietuvos praeities gyvenimo istorijos lapus mes randame, kad Lietuva bėgyje 500 metų, tris kartus yra keitusi, savo pasaulėžiurą: iš pagonystės į katalikystę, iš katalikystės į reformaciją ir pagalios iš reformacijos vėl į katalikystę, kuri iki šiai dienai yra užsilikus.

Katalikystė arba klerikalizmas kokis pas mus lietuvius šiandieną viešpatauja, jei ką naudingą musų tautai butų davęs, jokių faktiškų įrodymų neturime. Juk mes gerai pamename savo buvusios religijos laikotarpį. Nežiurint, kad buvome ant savo kaklų užsikabinę eiles įvairių benadiktavotų škaplerių, nežiurint, kad ėjome į bažnyčias nešdavosi dideles maldaknyges ir ten iš jų iš gilumos širdies meldėmės sykiu apie savo rankas sukdami ilgus ražančius; nežiurint, kad bažnyčiose arba laukuose susirinkę buriais po kryžiais giedojome šventas giesmes, bet tas nieko mums negelbėjo. Sunki gyvenimo našta ligiai sunkiai diena iš dienos mus slėgė kur vos tik savyje gyvybę pajiegėme išlaikyti ir kertanti per musų nugaras cariška nagaika lygiai buvo skaudi. Jokios nematomos dvasios arba nematomos galybės mums neteikė pagelbos.

Bet, kada lietuvis persitikrino, kad tais aimanavimais ir maldavimais nieko neatsieks ir kad ieškoti teisybės reikia vadovautis tvirtomis žmoniškumo teisėmis ir padėjęs maldaknygę į šalį pradėjo raivytis, tai tik tada lietuvius mirtinai veržusi plieninė vergijos rinkė sprogo ir lietuvių tauta šiandien yra gyva. O tais žmonėmis buyo Kudirka, Šliupas, Basanavičius, Jankus ir visa eilė kitų, kurie stovėjo ir šiandieną su eilėmis jų pasekėjų stovi taip vadinaman liberalų fronte ir siekia prie to, kad išlikus Lietuvių tautą gyva galėtų žengti progreso keliu į laisvos demokratijos ir šviesaus gyvenimo kelią.

Lietuvos klerikalai tai supranta gan gerai, kad jie stovi tarytum ant ledo pavasario saulutei užtekant; taipgi jie supranta gerai, kad artinas ta valanda, kurioje lietuvių neišvengiamai keis savo pasaulėžvalgą, tat jie numoję ranka ant altoriaus skverbiasi į valstybines tarnystes, kad kiek galima daugiau įleidus savas šaknis, kurios netaip greitai galėtų buti išraunamos. Lietuvos klerikalai susibrukę į valdžias, deda visas pastangas, kad apginti vienas kito interesus, nežiurint, kad valstybei yra užduodamas skaudus smugis. Jie šiandieną veda atkaklią kovą prieš visas pažangiasias organizacijas visokiais budais jas persekiodami, persekioja ir pažangiąją spaudą, nes iš moksleivių rankų plėšia moksliškas knygas, o jų vieton bruka maldaknyges.

Bet nežiurint to viso klerikališko rėžimo, mes buvome, esame ir busime tos vienodos minties, kad, kaip pavasario saulutei užtekėjus ir sniegui pradėjus tirpti joki ranka negali užtvenkti bėgančio vandenio upelius. taip ir juodoji klerikališka ranka nesulaikys lietuvių pirmynžangą nuo pradėtųjų "Aušros" laikų. Kylantis lietuviuose susipratimas, tarytum tas vėjas, išblaškys juodus debesis nuo Lietuvos padangės.

Brolau ir sesuo lietuvi! Parėjęs iš savo kasdieninio darbo, pasiremk ant savo nuvargusios rankos ir pašvęsk kelias minutes laiko rimtam pamąstymui: ar vadinamų Sandariečių fronte, kurie kovojo ir kovoja už absoliutę Lietuvos laisvės ir darbo žmogaus buvio pagerinimą; arba, ar klerikalų fronte, kur kunigai nusiėmę savo atbulus kalnierius sumetė ant altorių, o patys atsisėdo į bankas arba susibruko į valdiškas vietas, kad tukti iš tavo prakaito ir čiulpti paskutines tavo gyvybės sultis sykiu tave sulaikant nuo pirmynžangos, kad tu neprarogėtum tos visos tau daromos neteisybės.

Amerikoje Sandariečiai, o Lietuvoje Valstiečiai Liaudininkai, sudaro tąjį vadinamą liberališką frontą ir gina kaip Lietuvos taip ir darbo žmogaus reikalus. Tat pasvarstyk rimtai, ar Tamistai nelaikas yra stoti į jų eiles ir buti nešėju tos demokratinės vėliavos, kad ją koaukščiausiai iškelti Lietuvoje, sudaryti geresnes sąlygas savo gyvenimui ir sykiu praminti kelią ainiams į šviesesnį gyvenimą.

GIRKALNIŠKIS.

Sandaros kuopų veikimas

CHICAGO, ILL.

Pas Sandariečius naujas veikimo upas.

Kuriam laikui Sandariečiai Chicagoje buvo apsileidę — atšalę ką veikti. Bet dabar jau pradeda pasirodyti ir vėl išnaujo rupintis savo tėvynės likimu. Šiuomis dienomis Sandariečiai labai susidomėjo musų sostinės Vilniaus likimu. Mat, kuomet dabar perėjo Vilniaus klausimas į tarptautinį teismą, tai Amerikos lietuviams geriausia proga veikti visais galimais budais, kad paveikus į teisėjus ir atgavus savo brangią sostinę. Tuom reikalu buvo laikytą Sandariečių susirinkimas. Jau seniau buvo sutvertas Vilniaus Vadavimo komitetas, kuris praeitais keliais mėnesiais buvo sustojęs veikime. Dabar gi išnaujo pertvarkytą dalykas ir rodos, kad darbas eis pirmyn sekmingai, nes priešakyn to darbo atsistojo veiklus ir pavyzdingi inteligentai. Butent: Adv. St. Kodis, Dr. Zimontas, "Varpo" redaktorius J. Laukis, M. Dailydė.

Susirinkimo vedėjas buvo adv. Kodis, kuris labai aiškiai perstatė Vilniaus dabartinę padėtį ir nurodė, kad musų amerikiečių pasidarbavimas gali atnešti pageidaujamų rezultatų.

Chicagiečiai rengiasi prie "Sandaros" vajaus.

Atsistojus naujiems žmonėms prie Sandaros organo dirbti pasireiškė pas Chicagos Sandariečius naujas upas dirbti savo partijai. Chicagiečiai jau pradeda daryti planus, kad pasirodžius visos Amerikos Sandariečiams ką jie gali. "Sandaros" vajuje Chicaga neabejoja buti pirma. Sandariečiai, kurie mano aktyviai dalyvauti tame vajuje, sako, kad Chicaga turės šįkart pralenkti visas kitas kolionijas. Ir tai pralenkti ne biskį, bet toli palikti visas kitas Sandariečių kolionijas. Gerb. Grišius, Zolpienė, Semaška ir keletas kitų jau ir puspadžius naujus pasikalė.

Bastunas.

CLEVELAND, OHIO.

Sandariečiai kruta. Sandaros 18 kuopa išrinko jau Seimo rengimo komisiją, kuri imasi jau darbo — rengimosi prie 1925 metų Sandaros Seimo, kuris įvyks Clevelande. Nors kiti metai dar toli, bet laikas netruks praeiti, o tokius planus, kuriuos užveda 18 kuopa įvykinti ir ims laiko.

Planas yra toks: komisija pasidalina į propagandos skyrių (vedėjas K. S. Karpavičius), finansų skyrių (ved. A. Žukas, V. P. Banionis), rengimosi skyrių (ved. A. Lapė, A. Praškevičius). Šie, su pagalba kitų, plačiai išjudins Amerikos Lietuvių visuomenę — Sandariečius prie Seimo, išdėstys budus kožnai kuopai sukelti finansų Seiman delegatus siųsti ir Seimui aukų; prie to, parengs viską kas reikalinga jau pačiam Seimui įvykti.

Kuopa liepos 13 d. atlaikė savo gražų pikniką, buvo gana gražus burelis žmonių, pelno atliko desėtkas kitas dolarių. Ant žiemos kuopa rengiasi prie didesnių darbų. Vasario mėnesyje žada statyti viduramžių dramą, iš Lietuvos krikštijimo dienų, "Algis ir Giedrutė".

Vietos TMD. 20 kuopa rugpiučio 10 d. turės pikniką, o spalio mėnesyje rengiasi statyti veikalą "Atgimimas," iš kovos už spaudos atgavimą.

Žmogus.

ŽMONIŲ AMŽIUS.

Iš statistikos davinių matosi, kad ilgiausiai gyvena dvasiškai, chemikai, langų valytojai, kailių apdirbinėtojai gyvena palyginti daug trumpiau.

Gelžkelio mašinistų gyvenimas, palyginus su normaliu gyvenimu, penkiais metais trumpesnis, o rudies kasėjų— 6, negu tų, kurie naudojasi tyru oru. Vidutinis žmonių amžius dabar yra 66¼ metų.

Vyrų amžius, imant vidutiniai, trumpesnis, negu moterų; vedusieji ir nevedę vidutiniai imant, veik vienodo ilgumo amžių turi.

VYŽUONOS. Birželio 22 d. Vyžuonių dvare prigėrė jauna 14 metų mergaitė. Ji su draugėmis nuėjo pasimaudyti ir pateko verpetan.

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignotas Stankus
1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.
LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokes ligas) IR CHIRURGAS (daro visokes operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 ki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

MOTERŲ SKYRIUS

Šešios Karaliaus Žilberto Sužiedotinės,

M. Kuzmino apysaka.

(Pabaiga)

Ją atvežė surišę, nes ji draskės ir kandžiojos, kai ją norėjo paimti. Nikolė buvo visai paprasta mergaitė: nei druta, nei laiba, nei aukšta, nei žema, jos plaukai rusvi, veidas švarus, ypatingų žymių jokių. Jos dešiniajam pety buvo intapas, bet kokia gi čia žymė? Iš po rubų intapo nesimatė. Eisena lėta, tylus balsas, kalba maloni ir sąmoninga. Tai tokios buvo karaliaus Žilberto sužieduotinės.

Jis jas užmetė akimis ir jam visos patiko, bet jam įdomu, dėl ko jos atsisakė užsirašyti sužieduotinių skaitliun. Ir jis nutarė drauge su kancleriu išklausinėti kiekvieną tų moterų skyrium.

Pirma pašaukė Ženevjovą. Ji žemai nusilenkė ir tyliai stovėjo, laukdama, ką jai karalius pasakys. Karalius taip pat patylėjo, paskui paklausė:

Pasakyk mums ponia Ženevjeva dėlko Tamsta neužsirašei musų sužieduotinių skaitliun? Gal Tamsta norėjai pasilikti ištikima savo mirusiam vyrui, nes kaip girdėjau Tamsta esi našlė? Mesk baimę šalin ir kalbėk Tamsta atvirai.

Ženevjeva pakėlė į karalių savo nuvargusias akis ir tarė:

—Aš Tamstai atsakysiu visai atvirai. Neveižint į tai, kad man tik 23 metai, per šešius metus aš turėjau šešius vyrus. Du jų mirė, o keturi su manim persiskyrė. Be to, buvo be skaičiaus jaunikaičių, kuriuos aš mylėjau ir kurie mane mylėjo. Nors jie buvo labai skirtingi tarp savęs, bet visų buvo tokia pat dalia: po trumpo, labai trumpo pasigėrėjimo aš prie jų priprasdavau, jie man darydavos biaurųs ir nuobodus.

Aš negaliu be baimės galvot apie ištekėjimą. Jusų Didenybe, nors ir karalius, bet toks pat žmogus, kaip ir visi, ir man nesinorėtų, kad Tamsta gautum tokią nuobodžią žmoną, o aš vietoj pagarbos Tamstai, kaipo savo karaliui, rugočiau ir keikčiau savo likimą. Aš labai nuvargusi, o mano jausmai apmirę, todėl pavelykit man prasišalint į vienuolyną. Viską aš pasakiau atvirai ir nieko neslėpdama.

Karalius ją atleido ir liepė atvesti Armandą, kurios paklausė to paties.

Armanda sukandus dantis ir pakėlus galvą išdidžiai tarė:

—Kad tu nesulauktum, kad aš eič už žmogaus, kurio visa siela neapkenčiu! Kuom tu mane laikai? Ar užmiršai, kad mano tėvas turėtų buti karalium, o ne tu. Tu klastingai užvaldei sostą ir nori mane savo ranka laiminga padaryti? Ištiesų pavydėtina garbė: buti tokio druto kvailiaus žmona! Juk aš tave pirmąją naktį užmuščiau, nunuodyčiau, pakarčiau, pasmaugčiau. O ir dabar tu nuo manęs nepaspruksi!

Su šiais žodžiais ištraukusi iš po juostos ilgą durtuvą puolė karalių Žilbertą, bet kancleris laiku suspėjęs, atėmė nuo jos ginklą, tuo tarpu karalius pasislėpęs už sosto nugarėlės šaukė:

—Parsiųskit ją tuč tuojau namo! Matyk, kokia ji vikri ir su manim! O dar vadinasi sužieduotinė — biaurybė!

Sargyba nusivedė Armandą ir atvedė prie karaliaus Kateriną. Ji buvo nedidelė, apskritutė, visą laiką šypsojos ir raudo. Karalius paėmė jai už pasmakrės ir paklausė:

—O tu, širdele, nesirengi manęs užmušti?

—Vai ką Tamsta kalbi?! atsakė Katerina ir nuleidus galvą dar labiau nuraudo. Karalius gėrėdamasis jąja tęsė:

—Dėlko tu, meilute, neužsirašei musų sužieduotinių skaitliun?

—Kokia gi aš Tamtai žmona? Be to dar yra viena kliutis...

—Kokia kliutis?

Katerina dirstelėjo į karalių ir tyliai paklausė:

—Galima viskas sakyti?

—Taip, mano vaike, netiktai galima, bet reikia visa sakyti. Aš — karalius, o kencleris —senis: ko tau varžytis?

—Kad taip, tai štai: dar aš myliu musų krautuvninko sunų Petrą, ir kadangi aš negaliu buti tuo pačiu laiku dviejų sužieduotine, tai aš ir nesirašiau į Tamstos sužieduotines, kad Petrelis nesielvartautų. Ak, Jusų Didenybe, kad Tamsta žinotum, koks mano Petrelis geras ir kaip jis puikiai moka duduoti! Ir jis mane visa siela myli. Jis ištisą vakarą verkė po liepomis, bijojo, kad aš neužsirašyčiau. Jie turi penketą karvių, trejetą arklių ir didelę krautuvę — neblogesnę kaip mieste, o senis nors ir piktas (rustus), mane myli. Žinoma girtis netinka, bet aš pasivaikščiot einu tik su Petru. Aš labai linksma, bet tai niekis, juk čia joks blogumas?

Karalius ją apsikabino ir tarė:

—Tavo Petrelis be krautuvės, arklių ir karvių turi dar geriausią sužieduotinę. Jųs mane pakvieskit į savo vestuves, o dar geriau padarysim abejas vestuves kartu.

—Tamsta labai geras, Jusų Didenybe. Tikėk man, jei aš Petrelio nemylėčiau, aš tikrai už Tamstos eičiau.

—Bet ką padarysi: mes savo širdies dalykuos nesame laisvi.

Po Katerinos atvedė pas karalių Joaną. Iš pažiuros tai buvo visai kudikis. Iš baimės ji ilgai negalėjo suprasti, ko jos klausia. Kancleris ir žodžiais klausė, ir ženklais rodė, dėlko ji nenori už karaliaus eiti. Pagaliau Joana buk suprato ir aikčiodama pradėjo kalbėti:

—Ne, ne... angelas neliepia... su ietimi... raiste... Angelas rustus, rustus... marškiniai jo raudoni... avis ganiau... sako: ganyk, ganyk... už vyro neik... angelas rustus... krutinėn ietimi man sudavė... sodiečiai — u-u... jų kojos plaukuotos... angelas tarė: už vyro neik... aš karaliaus bijau — jis mane raistan nugrus... raiste gi spalgenos auga. Angelas rustus, rustus, o marškiniai jo raudoni... O sodiečiai—bia!... jų kojos plaukuotos... Aš tavęs bijau: "Tu mane prarysi".

Karalius klausė, klausė ir sako: — Ogi čia kas? Kokių kvailių man prisiuntė? Pasodinkit ją labdarybės namuose: tegu seniems buria. Kokia gi čia po velniais sužieduotinė? Čia — palaimintoji, o ne sužieduotinė!

Bet jei su Joana mažai galima buvo kalbėti, tai Susanai jau ir visai negalima buvo žodžio pasakyti, todėl kad ji nieko nesakė, o tik draskės ir kandžiojos. Ją parsiuntė atgal, o karalius tarė:

—Juk tai vistiek ką su kate apsivesti. Na, kas ten dar liko? Atveskite paskutinę. Taippat gal kokia išdukus.

Bet įėjo Nikolė: nei aukšta, nei žema, nei laiba, nei druta, veidas švarus, plaukai tamsųs, akys pilkos, balsas tylus, kalba maloni, eisena lėta. Karalius į ją sutais pačiais paklausimais, jigi jam atsako:

Šeimyninio gyvenimo nesibaidau, bet dar tinkamo savo širdžiai neradau. Prieš Tamstą jokio blogumo neturiu, neužsirašiau dėlto, kad nežinojau, o galvos kišt nenorėjau. Jeigu mes anksčiau butumėm susipažinę tada butų kitas dalykas, o už akių spręst labai sunku.

—Aš juk taip samprotauju, kad jau išeit už vyro tai visam gyvenimui, ne vienai dienai. Ir čia reikia septynius kartus atmatuot, o vieną nukirpt.

Karaliui tokia kalba patiko, ir jis sako:

—Tai štai kaip, imkime ir supažinkime. Paviešėki kurį laiką pas mane, o toliau pamatysim.

Nikolė sutiko ir apsigyveno pas karalių. Šeimininkavo, lošė su juo šachmatais ir "savo kozerio," lopė kojines ir virė uogas. Taip jie kits kitą pažino, o pažinę susidraugavo, susidraugavę — pamylėjo, o pamylėję — apsivedė. Ir jiedu vienas kitam labai tiko: abu buvo žmonės protingi, širdingi ir ramųs. Vestuves iškėlė jie drauge su Katerina, kuri išėjo už savo Petrelio. Vieno pokylio metu, karalius Žilbertas pasišaukė kanclerį ir tarė jam:

—Štai aš visą gyvenimą teisiau žmones iš pasielgimų, o pasirodo ir taip negalima daryti, dėlto, kad vienodi pasielgimai daromi esti dėl visai skirtingų priežasčių. Imkim kad ir mano šešias sužieduotines: jos visos atsisakė užsirašyti, bet kaip skirtingos šio pasielgimo priežastys! Patys pasielgimai nieko nereiškia, bet svarbios juos iššaukusios priežastys, o svarbiausia patys žmonės.

Iš rusų kalbos vertė
Jonas Grudzinskas.

LAIŠKŲ GAUNAME.

Praeitam "Sandaros" numery buvo paklausta materų ir merginų sekantis klausimas: "Ar moteris išgyvenus su vyru apie dešimts metų jaučia nuobodumą su juom toliau gyventi ir geidžia sugrįžti atgal į merginos dienas ir pagyventi laisvai, kaip mergina? Ar ji neturi tokio jausmo?" Moterys pradėjo atsiliepti į tą klausimą. Vienos sako taip, kitos — kitaip. Labai įdomu skaityti jų nuomones. Laukiame daugiau atsiliepimų. Moterys ir merginos nesnauskite, rašykit "Sandarai", ką jųs manote apie tai. Už dviejų savaičių pradėsime spauzdinti tuos laiškus. Kaikuriuos ištisai, kai kurių tik dalis. Tat sekite "Sandaros" Moterų Skyrių. Turėsite ko smagaus ir pamokinančio pasiskaityti.

NEDUOKITE VALGYTI TARP VALGIŲ.

Labai negerai yra duoti vaikams ką nors "perkąsti" tarp pusryčio ir pietų bei pietų ir vakarienės. Tas sugadina norą valgyti tik tris sykius į dieną. Valgant tarp valgių pilvas negauna suvirškinti.

BIZNIERIAI, GARSINKITĖS "SANDAROJE."

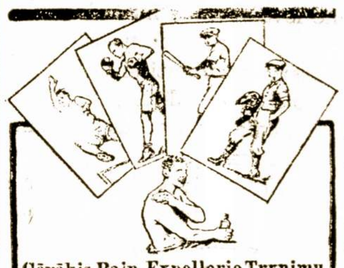

Gėrėkis Pain-Expellerio Trynimu

Nelauk ligi to, kuomet jau busi priverstas atsigulti. Po sunkiam dienos darbui, savo rankom, kojom ir pečiam suteik palengvinimą!

Žmogus, kuris dirba su savo muskulais, negali buti sergančiu. Pamėginkit **Pain-Expelleriu** išsitrinti skaudamas vietas.

Išvengkite skaudamų pečių ir diegiančių sąnarių. **Pain-Expelleris** palaiko sveikus žmones geroje padėtyje!

35c. ir 70c. už bonka aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

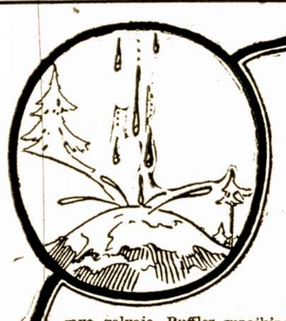

Pleiskanos sunaikina—Ruffles atgaivina!

Kaip vanduo nuolatos lašėdamas ant akmens išmuša duobę, taip ir pleiskanos, nors išlėto bet tikrai, sunaikina plaukų šaknis ir yra priežastimi plaukų suplonėjimo, kurie su laiku pasiduoda nuplikimui.

Neprisileiskite šitokio atsitikimo prie savęs! Naudokite

Ruffles

tuojaus, kai tik pastebėsite pleiskanų—tų nešvarių baltų lupynėlių pirmą pasirodymą savo galvoje. Ruffles sunaikins pleiskanas ir paragins augimą jusų plaukų. Bonka 65c. aptiekose, arba už 75c. prisiunčiame stačiai iš dirbtuvės.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

LietuviųTautinė Idėja Istorijos Šviesoje.

Tai yra Daktaro D. ALSEIKOS parašyta knyga, 125 puslapių, kurią išleido musų broliai Vilniečiai. Knygoje peržvelgiama Lietuvos Istorija ir visi pergyventi sunkųs vargai. Tų knygų gavome tik 30 egz., kurios kaina $1.00. Kuris šią knygą pirks, tai bus kaipo parama Vilniečių lietuvių, nes pinigus pasiųsime Vilniečiams. Tad pasiskubinkit ją įsigyti, nes tik pirmiemsiems bus proga. Tad siųsk dolerinę laiške, nes Vilniečiai laukia musų pagelbos. Gavę pinigus prisiųsime knygą.

SANDARA
327 E Street, So. Boston, Mass.

Kam Naudoti Castor Oil Kad

TAK-A-LAX

Toj linijoj liuosuotojas. Jis priimnus gerti ir duoda geras pasekmes dėl jaunų ir senų.

MUTUAL PHARMACAL CO.
3 už 10c. Boston, Mass. 24 už 25c.

NESVAIGINK SAVO KUDIKIŲ.

Geriau leisk kudikiui verkti, negu pripildyti jį su narkotiškais nuodais, kad "apmalšintų" jo skausmą paeinantį nuo netvarkoj esančių vidurių. Dar geriau—duokite jam truputį

BAMBINO

tyriausio, saldaus-skonio, tikro vidurių paliuosuotojo. Jame nėra svaigalų. Nėra narkotiškų nuodų. Jis yra tik lengvai veikianti kombinacija, padaryta iš daržovių išsunkų, kuri pagelbsti nuo vidurių užkietėjimo, vidurių dieglio, mėšlungio. Kudikiai mėgsta jį. Jie net prašo daugiaus.

Jusų aptiekorius parduoda Bambino—35c. už bonką, arba pasiųskite tiesiai į laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

D. CABITT.
BOSTON, MASS. 100 SALEM STREET.

Reikalingi Agentai.

Vyrai, moters arba merginos, seni arba jauni visi yra tinkami tam darbui. Nereikia sugaišt nuo kasdieninio savo darbo. Vientik vakarais pašvenčiant po pora valandų laiko kiekvienas gali užsidirbti nuo $50 iki $100 sąvaitėje. Darbas geras ir kiekvienam galimas. Kaip galite greitai atsišaukite į Sandaros Administraciją. Pirmutiniai visada turėsite pirmenybę.

SANDARA
327 E St., So. Boston, Mass.

"DIRVA" PERSIKĖLĖ NAUJON VIETON.

"DIRVA"

Mokslo, Literaturos ir Politikos Sąvaitraštis

Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams $2.00
Lietuvon metams $3.00
Pusei metų pusę kainos.

"Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

"DIRVA"
3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

SUSIVIENJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI $500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $245,187.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiau. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinės skyriai — $150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos skyriai — $6.00, 9.00, ir 12.00 į sąvaitę.
platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

NAUJAS SĄVAITINIS AM. LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS.

"VARPAS"

EINA KAS ŠEŠTADIENIS.

Kaina metams Suv. Valst. $2.00
Pusei metų 1.00
Užsienyj ir Lietuvoj met. 3.00
Pusei metų 1.50

Jei nori pasiskaityti tikrų ir teisingų žinių, tai skaityk "VARPĄ," kuris, nieko neužkabinėdamas, paduoda ir nušviečia tik įvykius. Įdėk į konvertą dvidolerinę ($2.00) ir pasiųsk "Varpo" Administracijai, o gausi jį.

"V—A—R—P—A—S"
3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 1234.

NAUJIENOS

Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasaulyje.
NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėms.
NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems, kurie užsiprenumeruos NAUJIENAS.
NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje $7.00. Lietuvoje $8.00.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Vietos žinios.

MIKAS RAŠO IŠ PARYŽIAUS.

Gerb. komp. Mikas Petrauskas atsiuntė "Sandaros" redaktoriui sekančią atvirutę iš Paryžiaus:

"Iš Londono atvažiavau kelioms dienoms Paryžiun, bet dar grįšių Londonan. Kartu atvažiavome iš Londono Dr. Vinikas, J. Baltrušaitis (Rusijai atstovas Maskvoje) ir aš.

Viso labo!

MIKAS PETRAUSKAS.

EKSKURSIJA BUS DIDELĖ.

Kaip girdėti, tai Sandariečių ekskursija, kuri yra rengiama ant rugp. 10 d., bus didelė ir tvarki. Komitetas rupestingai pradėjo pardavinėti tikietus ir taippat rupestingai išdirbo planą, kad nepardavus tikietų perviršs. Taigi, tie, kurie nusipirks tikietus iš kalno šį kartą tikrai gaus vietą ant laivo, nereikės grįžti atgal su tikietu. Tikietai jau parduodami. Komitetas pastebi, kad šį kartą ypač labai perka tikietus jauni vaikinai ir taippat jaunos merginos. Visi skubinasi nusipirkti tikietus iš kalno, nes bijo, kad nepritruktų tikietų.

Liepos 27 d. A. L. T. Sandaros 7 kp. turėjo surengus išvažiavimą. Žmonių atsilankė neperdaugiausia, nes išvažiavimas įvyko pergreitai. Nebuvo užtektinai išgarsintas. Tačiau apie $100 pelno vistiek paliks.

AUKOS.

ANTANAS PLEVOKAS, išvažiuodamas ant atostogų lankės "Sandaros" administracijoj ir paaukavo $3, Sandaros fondan, Lietuvos Našlaičiams ir Vilniaus lietuvių našlaičiams visiems po dolerį.

Gerb. Plevokas yra didelis rėmėjas labdaringų įstaigų ir didelis patriotas Sandaros.

MOTERŲ IŠVAŽIAVIMAS.

Bostono moterys Sandarietės rengia didelį išvažiavimą rugpiučio-augusto 17 d., Norwoode. Moterys jau nuo senai rengiasi prie to išvažiavimo, todėl manoma turėti didelis išvažiavimas. Maž-daug panašus į liepos ketvirtos Apskričio pikniką. Žada atvažiuoti į išvažiavimą ne tik iš Bostono lietuviai, bet iš Worcesterio ir kitų apielinkės miestelių.

Moterų išvažiavimas, sako, bus su žaismėmis ir rungtynėmis. Žada daugelis jaunimo suplaukti taipgi.

SVEČIAI.

"Sandaros" redakcijoj lankės Ad. Savickas iš Rockfordo, Ill. ten buvęs Sandariečių uolus veikėjas. Gerb. Savickas mano išvažiuoti į Lietuvą už kokių poros savaičių.

SAUGOKITE VAIKUS.

Massachusetts valstijoj vaikai pradėjo užsikrėsti difterija. Todėl vaikai, kurie lanko mokyklą, turi buti įškiepyti prieš difteriją, arba daktaras turi ištirti ar jie negali užsikrėsti ta liga.

PAMINĖJIMAS GERŲ ŽMONIŲ.

Čia seka vardai ir šis tas tų žmonių, kurie niekada spaudoje nepasirodo, bet kurie gal ir labai norėtų tos garbės.

Kun. Urbanavičius — labai geras žmogus tik didelę nelaimę patiko šiomis dienomis — juoda katė perbėgo skersai jo kelio.

Adv. Daužvardis jaunas, patogus ir protingas vaikinas, moka labai dalikatniai patarnauti prie durų.

Red. Gudas "smart" vyras, "aiskrymą" moka parduoti gracingai.

"Keleivio" redaktorius Mikolosunus labai gerai prasilavinęs žmogus. Jau moka geriau laikraštį redaguoti, negu kurpius siuti.

Gegužis yra mandagus ir geras žmogus, žirnius kiša į burną su peiliu, o duoną su videlčiu.

Su Jurgiu Gegužių kaip pradedi kalbėti, tai jis, ar girdėsi, atrodo šnekus žmogus, bet kaip jam primeni Kauno viešbutį, tai tuoj susiraukia ir nieko nesakydamas purto galvą.

Ratas.

(Bus daugiau)

DIDELIS PIKNIKAS!

Rengia Cambridge'aus Lietuvių Kooperatyviška B-vė, nedėlioje 3-čią DIENĄ RUGPIUČIO-AUGUST, 1924 m. ant Vlado Shameklio Farmos, Everett St., Ellis, Mass.

Trokai išeis 9:30 val. ryte nuo Lietuvių Kooperacijos, kampas Portland ir Main Sts.

Kriečiame visus lietuvius ir lietuvaites dalyvauti šiame piknike.

Pasarga: Kurie važiuos gatvekariais arba automobiliais, reikia važiuot Washington St. iki Ellis Stoties, o nuo tenai pasukti po kairei Everett St. ir tuojaus matysit pikniko vietą.

Su pabarga KOMITETAS.

Reikalingas Gaspadorius

Reikalingas mums mėsinėj (Meat Market) Gaspadorius (Manager), kas turi gerą prityrimą vedime mėsinės biznio prašome atsišaukti. Alga gera, mokame nuo 30 iki 35 Dolarių į savaitę. Kaucija reikalinga užsistatyti $1,000.00. Norinti gauti gerą darbą atsišaukit ant šio antrašo:

LIETUVIŲ KOPERACIJA.
24 Lincoln St.,
Brighton, Mass.

PARSIDUODA

3 šeimynų, 18 kambarių namas, visi įtaisai (improvements) geriausioj vietoj arti jurių, karų ir South Bostono; prekė tik $10,000 ir $2000 ar mažiau įnešti; geros rendos, atsišaukite kogreičiausia pas

A. IVAS,
361 Broadway, So. Boston, Mass

Parsiduoda

Kastantinka Armonikas geras kaip naujas 102 klevišų perlutos. Kaina $65.00. -

PAUL LAPĖNAS
1171 Washington St.,
Norwood, Mass.

Parsiduoda

Parsiduoda Krautuvė Groserně su visa įtalpa kaip tai: toniku, ice-creamu, ir kitokiais valgomais ir geriausiais daiktais. Taipgi parsiduoda kriaučių prosinama mašina, stalas, pečius. Vieta gera labai, jau per daug metų išdirbta. Norinti pirkti šią krautuvę atsišaukit pas:

M. T.
412 E. 3-rd St., So. Boston, Mass

Tel. So. Boston 3520
Namų Tel. Aspinwall 0870
ADVOKATAS
A. O. ŠALNA (SHALNA)
LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 W. Broawday, So. Boston.

EXTRA! NEPAPRASTAS EXTRA!

IŠVAŽIAVIMAS

Ant Jurių Laivu "Dansonia"

Laivas išplauks kaip 9:30 val. ryte nuo Dorchester ave., prie So. Station ir plauks iki Salos Fort Strong

NEDĖLIOJ, RUGPIUČIO-AUGUST 10 D., 1924

Gerb. lietuviai kaip Bostono, taip ir apielinkės kviečiame visus dalyvauti šioj Ekskursijoj. Laive grieš orkestra, galėsit linksmintis kiek tik norėsit. Maloniai tikietus įsigyti iš kalno.

Tikietus galit gauti šiose įstaigose: Sandaros ofise, Ivas ofise, Baltic States Corp. ofise ir So. Boston Hardware krautuvėje ir pas Sandariečius. Kurie iš toliau atvažiuosit su automobiliais čia yra vietos, galėsit palikti. Kviečia KOMITETAS.

Didelis Išvažiavimas!

RENGIA A. L. T. SANDAROS 7 IR 78 KUOPOS.

Nedėlioje, Rugpiučio-August 17 d., 1924

Finų Parke, Norwood, Mass.

Gerb. Lietuviai ir Lietuvaitės! Nepraleiskite progą dalyvauti šiame išvažiavime, kuris bus vienoj iš gražiausių vietų FINŲ PARKE. Bus visokių žaidimų bei pasilinksminimų. Užtikrinam, kad busit patenkinti šituo išvažiavimu.

Šio Pikniko likęs pelnas bus skiriamas Sandaros Centro naudai. Tat kviečiame visus apielinkės Sandariečius dalyvauti ir paremti šį Pikniką.

KELRODIS: Važiuokit per Norwoodą Washington St., gaukit Walpole St., ir pavažiavę, gausit Fisher St., kuriuomi privažiuosit iki Pikniko vietos. Su pagarba KOMITETAS.

1924

"KANKLĖS" nemano paliaut ėjusios ir to dėlei dabar leidžiama nauja "Kanklių" knyga už trejus —1922-3-4 m.

TREJŲ METŲ "KANKLĖS" spauzdinamos Lietuvoje ir kas užsiprenumeruos dabar, (papiginta kaina), už DU DOLERIU, gaus "Trejų Metų Kankles," apie Kalėdas.

Piningus siųst pašto money orderiais šiuo adresu:

MIKAS PETRAUSKAS,

Laisvės Alėja, 60, KAUNAS, Lithuania.

GERIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam, sumainom namus, ukes, biznius ir visokią privatišką nuosavybę, taipgi skolinam pinigus, perkam ir parduodam MORGIČIUS. Apdraudžiame (Inšurinam) visokį turtą nuo ugnies ir nuo visokių nelaimių. Mes visiems suteikiam greitą ir teisingą patarnavimą. Taigi visais viršminėtais reikalais kreipkitės pas

OLSEN'S REALTY COMPANY
409 W. Broadway, Room 3, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0243. Savininkas D. J. OLSEIKA.

John F. Concannon Co.

LIETUVIAI SAVININKAI
PETRAS ROMANSKIS ir V. TRAKIMAVIČIUS.

Geriausio visokios rušies toniko išdirbėjai. Ant pareikalavimo pristato visur.

92 A St., kampas Third Street, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 3290-W.

Lietuvių Rakandų krautuvė Naujoje Vietoje

Dabar musų įstaiga randasi

326--328 W. Broadway So. Boston, Mass.

Lietuvių Rakandų Krautuvė pasekmingai tarnaudama lietuvių visuomenei išaugo taip, jog prisiėjo plėst biznį. Dabar turime dvigubai didesnę vietą, negu pirmiau. Stakas taipgi padvigubintas. Pasirinkimas kuodidžiausias. Musų krautuvė yra vienatinė lietuvių rakandų krautuvė, bet ji yra viena didžiausių So. Bostone. Pirkite pas saviškius, gausite gerą patarnavimą, kainos žemesnės, negu pas kitus. Reikalui esant, kreipkitės pas mus pirmiausia. Viskas namams išfornišiuoti ir papuošti.

ANTANAS AŠMENSKAS, Vedėjas.

LIETUVIŲ VALGYKLA

Musų Restorante gaminami visoki valgiai. Musų Restorantas yra vienas iš gražiausių ir švariausių. Kviečiame visus Lietuvius užeiti pas mumis, mes užtikriname, kad busit užganėdinti.

J. N. Saladka, ir Brooks,
Savininkai.
304 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Parsiduoda

Netoli Brocktono parsiduoda gera Farma ir pigiai. Namas 7 kambarių, miesto vanduo, toiletas, vanios ir furnace pečius, bania. 8-nios karvės, 1 arklys, 25 vištos, visos mašinos su 50 akerių žemės. Kaina $6,000. Bankos mortgage'čius $3,300.

Geležų (Hardware) krautuvė Brocktone, biznis gerai išdirbtas per daug metų, savininkas nori parduoti iš priežasties ligos. Geriausi proga įsigyti gerą biznį, pasiskubinkit.

Atsišaukit pas,

C. P. YURGELIUNĄ,
684 N. Main St.,
Montello, Mass.

Proga del Visų.

Įsigyk sau Namą per musų prirodymą visuomet gausit pigiau kaip kitur, nepaisant kur arba, kokioj dalyj miesto, nes mes susizinom su didelėm Korporacijom. Turime Namų pardavimui visose dalyse Naujoj Anglijoj. Taipgi mes parduodame Ukes, ir Lotus nežiurint kokioj Valstijoj norėtumėt. Sutaisome visokius dokumentus, Apdraudžiam (Insurinam) visokią nuosavybę.

Su viršminėtais reikalais kreipkitės pas:

M. J. KASTANT,
1348 Cambridge St., Room 4,
Cambridge, Mass.
Tel. Porter 2179.
Notary Public, Constable.

PUIKUS KAMBARIAI

Turime 7 gražius kambarius išrandavojimui. Gražioj vietoj. Norinti įsigauti gyvenimui gerą kambarį už pigią kainą, kreipkitės pas pp. J. Bratėnus,

61 Thomas Park,
So. Boston, Mass.

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiai ir už pigiausią kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu:

P. J. AKUNEVIČIUS.
258 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Office Tel. 381.
Gyvenimo Tel. 0183-W.
820 E. Sixth St.,

Mūsų Daryti Paveikslai Visiems Patinka.

JURGIS STUKAS
Fotografas.

Padarome dailius paveikslus: Vestuvių, Šeimynų ir Pavienių. Užlaikom visokios rušies rėmus ir darom didelius paveikslus.

453 Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0464-J.

STOGDENGIS.

(Rooferis)

Mes darome visokius ir taisome senus stogus. Darbą gvarantuojame ir padarome atsakančiai ir pigiai. Aš Ivaškevičiaus ir kitų lietuvių namų savininkų darbus darau suvirš per 15 metų ir kožnas namų savininkas gali manim pasitikėti kaipo patyrusį stogdengį.

MARTIN ROOFING CO.
361 Broadway, So. Boston, Mass.
A. Ivas Real Estate Ofise.
Tel. So. Boston 0605.

DORCHESTERYJ

6 šeimynų murinis namas po 5-6 kambarius, su visais įtaisymais. Vieta garadžiui, kaina $26,500, geros išlygos. Taipgi 3 šeimynų medinis namas, kaina $12,300, įnešti $3,300.

A. J. NAMAKSY,
395 Broadway, So. Boston, Mass
Tel. S. B. 2340.

NAUJAS
Išpardavimas

Jeigu norit sutaupyt pinigų, ateik į šį išpardavimą dabar. Žiurėk, kad užeitum į tikrą vietą Broadway išpardavimo Krautuvę,

167 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Ofiso Tel. S. B. 441
W. Newton 1463-W.
Lietuvys Advokatas
Veda visokias provas, kaip tai: civilikas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie įkūrimo ir pardavimo.
FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.

Tel. S. B. 2805-R.
Lietuvis Optometristas
Išegzaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

Dr. H. M. Lamsan
GYDYTOJAS, CHIRURGAS
18 Chambers St., Boston.
Tel.: Haymarket 1436.
Specialistas vyrų ir moterų slaptų ir chroniškų ligų.
Valandos: nuo 9 ryte iki 8 vakare. Nedėldieniais iki 5 v. vakare. Patarimai dykai.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
Akiu Specijalistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu. South Boston

Tel. So. Boston 870.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Gydina sunkiabėti ir Moterystės
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 8.
536 Broadway, So. Boston

Tel. So. Boston 4000.
DR. J. C. LANDŽIUS - SEYMOUR
Lietuvis Gydytojas.
Valandos 9-11 2-4 6-8.
506 Broadway,
So. Boston, Mass.